

*„Az ember tiszte, hogy legyen
békében, harcban ember”
Arany János*

*Lenti Általános Iskola és Gimnázium
Arany János Tagintézménye*

Pedagógiai program

2024. szeptember 1.

Tartalom

Az iskola nevelési programja..... 6

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
Fejlesztési területek – nevelési célok	12
Kulcskompetenciák	16
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	23
3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	29
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.	32
5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	37

2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai..... 41

3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	46
6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	59
7. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	60
8. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	65
9. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének szabályai	68
Az 1. évfolyamba lépés feltételei	68
Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon	68
Átlépés másik osztályba ugyanazon az évfolyamon belül	69
Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	69
10. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	70

A Lenti Általános Iskola és Gimnázium Arany János Tagintézményének helyi tanterve..... 72

1. A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok (óraterv)	72
2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	77
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	78
4. Mindennapos testnevelés	80
5. Komplex intézményi mozgásprogram	81
6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	82
7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	82
9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, az értékelés diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái, továbbá a tanulók írásbeli és szóbeli beszámoltatásának formái	86

10. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	95
11. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása	100
12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	102
14. A tanulók fizikai állapotának mérése, edzettségének méréséhez szükséges módszerek ...	102
15. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	103
16. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	120
17. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	122
18. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	126

Függelékek..... 128

Lenti Általános Iskola és Gimnázium szakmai alapidokumentuma	128
A pedagógiai program jogszabályi háttere	132
A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék.....	134

Mottó:

„A tanári munka nem azonos a módszeres ismeretközléssel még akkor sem,
ha rendszeresség, szigor és következetesség jár vele.

A jó tanár a lehetőségeket mutatja tanítványainak,
könyvtár és kutatás irányába tereli az érdeklődést,
önálló véleményalkotásra és munkára ösztönöz,
ugyanakkor tudásban, magatartásban, anyanyelvhez, hagyományokhoz való ragaszkodásban és
gondolkodásban a tevékeny, művelt ember mintaképe.

Csak az ilyen tanár tud jelenlétével és munkájával szellemi forrongást kiváltani.”

Németh László

Bevezető

Iskolánk 1986-ban épült az 1. sz. Általános Iskola jogutódjaként, amelyet országos tanévnyitó
keretében Köpeczi Béla, az akkori művelődési miniszter adott át.

Egy évvel később vette fel iskolánk Arany János nevét. Az ő írói pályáját követendő példának
tekintettük, amely meghatározza iskolánk szellemiségét és a most beajánlásra kerülő pedagógiai
programot. Oktató-nevelő munkánkban arra törekszünk, és tanítványaink számára is követendő
példának állítjuk az iskola jelmondatának választott Arany János idézetet:

„Az ember tiszte, hogy legyen
békében, harcban ember.”

Lenti Város Önkormányzatának döntése értelmében az Arany János Általános Iskola és az Ádám Jenő
Zeneiskola Alapfokú Művészetoktatási Intézmény összevonásával létrejött a Lenti Arany János
Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Majd 2021. szeptember 1-től megtörtént a két
intézménynek szétválása, mely szerint hivatalos intézménynevünk: Lenti Arany János Általános
Iskola. A művészeti iskola továbbra is a Gyöngyvirág utca 2. szám alatt működik.

2023. szeptember 1-től intézményi átszervezés útján a Lenti Arany János Általános Iskola és a Lenti
Vörösmarty Mihály Általános Iskola beolvadt a Lenti Gönczi Ferenc Gimnázium intézményébe,
minek következtében iskolánk a Lenti Általános Iskola és Gimnázium Arany János Tagintézménye
nevet hordja.

Intézményünk programjának alapelvei névadónk szellemiséget tükrözik:

- * Általános, korszerű műveltséget megalapozó oktatás és nevelés, mely biztosítja a
továbbtanuláshoz és a gyakorlati élethez szükséges ismereteket.

- * Az európai és helyi hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség megalapozása.
- * Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása, igényének és képességének kialakítása a tanulóknál.
- * Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét.
- * A tehetségek fejlesztését kiemelten kezeljük, a kreatív képességek kialakításához pozitív környezeti hatásokat, motivációs tényezőket (kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, szorgalom, kitartás, becsvágy) biztosítunk.

Ezen alapelvek szerint programunk gerincét a magyar és idegen nyelvek, valamint a matematika tanítása, a korszerű informatikai képzés adják, miközben biztosítjuk tanulóink harmonikus szellemi és testi fejlődését. Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll: lássuk meg, láttassuk meg és fejlesszük tovább minden egyes növendékünkben személyiségének saját értékeit. A tevékenykedtetés, tevékenykedés által elsajátított ismereteknek kiemelt jelentőséget tulajdonítunk.

Tanulóink eredményei igazolják, hogy az iskola megfelel ezen elvárásoknak. Példaként említjük a különböző országos versenyeket a természet- és társadalomtudományokban, idegen nyelv, magyar irodalom, informatika vagy Kazinczy szépkiejtési versenyen, a művészet és a sport területén, ahol tanulóink évről évre az élmezőnyben végeznek.

Az eredményes nevelő-oktató munkát és tehetséggondozó tevékenységet 2007-ben Pedagógiai Nívódíjjal ismerte el a Zala Megyei Közgyűlés. A zeneiskolában folyó oktató-nevelő munka elismeréseként 1979-ben és 2002-ben a város képviselő-testülete „Lenti Városért Díj”-ban részesítette nevelőtestületünket és tanulóifjúságunkat. 2005-ben a Zala Megyei Közgyűlés által adományozott „Pedagógiai Nívódíj”-ban részesült, majd 2007-ben a minősítési eljárás során a „Kiválóra minősített alapfokú művészeti iskola” címet nyerte el.

Pedagógiai programunkban kiemelt feladataink (biztos alapozás, továbbtanulásra való felkészítés, csoportbontásban végzett nyelvoktatás, matematikaoktatás, digitális kultúra oktatása, a tehetséggondozás és esélyteremtés) fontosak és elengedhetetlenek az egész életen át tartó tanulás megalapozásához és a megfelelő képességek készség szintű kialakításához, mindez pedig az alapja annak, hogy tanulóink sikeres és boldog emberek legyenek.

A pedagógiai program hatályba lépése

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése (NAT 2020) az 1. és 5. osztályban 2020. év szeptember hónap 01. napjától történt felmenő rendszerben, és 2023 szeptemberével minden évfolyamon bevezetésre került.

Az iskola nevelési programja

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Hitvallásunk, hogy a szülők által ránk bízott gyermekeket eljuttassuk egyéni képességeik optimális szintjére, alkalmassá tegyük őket az egyetemes emberi értékek befogadására, továbbvitelére, a társadalomban való sikeres, eredményes helytállásra és az egészséges életvitelre.

Intézményünk egy határmenti, idegenforgalmi szempontból jelentős kisváros iskolája, amely Arany János nevének felvételével elkötelezte magát az anyanyelv és idegen nyelvek oktatása mellett. Oktatási és nevelési módszereink megválasztásában elsősorban a jól bevált hagyományokat követjük, de befogadói vagyunk mindazoknak az újításoknak is, melyekkel hatékonyságunkat növelhetjük.

Iskolánk nevelési feladata a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink:

- Együttműködés és hatékony közös munka kialakítása a székhelyintézménnyel és a tagintézmények között a nevelési folyamat során,
- az intézményi dokumentumok aktualizálása és módosítása,
- közös feladat és célrendszer kialakítása (pl. a hatosztályos képzés megszervezése) a székhelyintézmény és tagintézmény egyéni arculatának megőrzésével.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, sítábor, sportrendezvények látogatása, erdei iskola, stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órákon. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Azon hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint –korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba integrációjuk elősegítése révén.
- Általános, korszerű műveltséget megalapozó tevékenykedtetésen alapuló oktatás és nevelés, mely biztosítja a továbbtanuláshoz és gyakorlati élethez szükséges ismereteket, készségeket.
- Az európai és a helyi hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség megalapozása.
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása, igényének és képességének kialakítása a tanulóknál.

Alapelveinknek megfelelően a következő célokat kívánjuk megvalósítani:

- Olyan megalapozott tudással, megfelelő készséggel és nyitottsággal rendelkező fiatalok kibocsátása iskolánkból, akik igényes alapismeretekkel rendelkeznek, amelyek alapul szolgálnak egy magasabb szintű (középfokú) ismeretrendszer megszerzéséhez.
- Az alpműveltség elemeit az elsajátítás szintjéig közvetíteni az iskola sajátos arculatának megfelelően.
- Ezalatt kiemelten értjük:
  - a kommunikációs készségeket,
  - az idegen nyelvek alapszintű tudását, vizsgán való megmérettetés lehetőségét,
  - a könyvtárhasználat készségének kifejlesztését,
  - a modern információhordozók használatát,
  - a regionális és helyi kultúra ismeretét,

- a kreativitás differenciált fejlesztését.
- Pedagógiánk alapvető célja, hogy a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére, művelésére.
- Célunk a gyermekekben tolerancia az együttműködés képességének kialakítása, melyre a közös zenélés, tevékenykedés mindenkit megtanít.
- Olyan alapvető ismeretek birtokába juttatni tanulóinkat, amelyek segítségével képesek bekapcsolódni az őket körülvevő mikrokörnyezet (család, iskola, lakóhely, majdani munkahely) valós életének gyakorlatába, dönteni tudjanak (egyedül vagy szüleik segítségével) a továbbtanulásról, további életükről. Ugyanakkor nyitottak legyenek a makro-világ (a haza, a nagyvilág, az univerzum) történései iránt is.
- Büszkék legyenek iskolánk hagyományaira, megerősödjön bennük szűkebb és tágabb hazájuk iránt táplált azonosságtudatuk.
- Széleskörű tömegsport lehetőségének megteremtése, mindennapos testmozgásra való igény felkeltése. Az uszoda által biztosított úszásoktatási lehetőségek maximális kihasználása. Síoktatásban való részvétel igény és lehetőség szerint.
- Gyermekközpontú iskolánkban továbbra is olyan bensőséges légkört biztosítunk, ahol a tartalmas, együttes munka következtében jól érzi magát a tanuló és tanára egyaránt, ahol a tanuló is alkotó részese a tanítás-tanulás folyamatának.
- Tudatosan csökkenteni akarjuk a tanulókat érő kudarcok számát, mivel a jó - a tanuló egyéni fejlődéséhez mért - eredmények hangsúlyozásán, a sikereken keresztül történő munkát tartjuk célravezetőnek. Ugyanakkor ráneveljük őket az olykor jelentkező kudarcok elviselésére is, lehetőleg egészséges összhangot teremtve a kettő között.
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása mellett alakuljon ki a tanulóknál az egészséges életmód igénye és képessége, a környezetvédelem fontosságának felismerése, amely cselekedeteikben is megmutatkozik.
- Feltételrendszer kialakítása ahhoz, hogy általános iskolai tanulmányai során minden gyerek legalább egy alkalommal eljusson erdei iskolába. Legyen képes arra, hogy a megszerzett ismereteit, tapasztalatait minél szélesebb körben hasznosítani tudja.
- Korai iskolaelhagyás, lemorzsolódás csökkentése.
- Belső igény kialakítása az iskolai felszerelések, írószerek, füzetek rendjére, a dolgozatok, füzetek külalakjára vonatkozóan.

Iskolánk további céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében:

- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás (lifelong learning) megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális írástudás elterjesztése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.

- Az idegennyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- Az infokommunikációs technológia instrumentumai (IKT-eszközök) alkalmazásának folyamatos fejlesztése /internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák/.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeinek kimunkálása.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének, készségének és kreativitásának fejlesztése.

A célok megvalósítását szolgáló eszközök, eljárásrendszer

A Nevelési Programban kitűzött célokat a tanítás-tanulás folyamán a helyi tanterv megvalósításával és tanórán kívüli tevékenységgel érjük el.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A tananyag az általános műveltség megalapozásához elengedhetetlenül szükséges, alapvető tartalmakat foglalja magában.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink csoportjai:

- **Közvetlen (direkt) módszerek:**
  - Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek
    - Elvárás
    - Gyakoroltatás
    - Segítségadás
    - Ellenőrzés
    - Ösztönzés
  - Magatartási modellek bemutatása, közvetítése
    - A nevelő személyes példamutatása
    - Tények és jelenségek bemutatása
    - Műalkotások bemutatása

- Beszélgetés
- Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)
  - Magyarázat, beszélgetés
  - Tanulók önálló elemző munkája
- **Közvetett (indirekt) módszerek**
  - Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek
    - A tanulói közösség tevékenységeinek megszervezése
    - Közös célok (közelebbi vagy távolabbi) kitűzése, elfogadtatása
    - A hagyományok ápolása és újrateremtése
    - Elvárás
    - Ellenőrzés
    - Ösztönzés
  - Magatartási modellek bemutatása, közvetítése
    - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében
    - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
  - Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)
    - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról
    - Vita
    - Meggyőzés

Új módszertani eljárások kapnak szerepet:

- az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés,
- az egyénre szabott tanulási lehetőségek térnyerése,
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása.

A célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek:

- Kompetencia alapú oktatás kiterjesztése
- Életközeli tanulási környezet kialakítása.
- A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségekre törekvés tevékenységrendszerének biztosítása.
- A játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása.

Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, a nevelés és az oktatás során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

1. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az

ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy a nevelési-oktatási folyamatban részt vevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyermekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az intézményi komplex mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és

fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

9. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő

munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

11. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

12. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell taníttatni, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Kulcskompetenciák

1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet

minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata.

2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat. Ez a 6. osztály végén A1, a 8. év végén A2 szint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete

- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség.

4. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó

folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terepében kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzoló készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és az nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében

- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben.

5. Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás.

6. Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és

szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés.

8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

10. További fejlesztendő kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos

életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.

- Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, különös hangsúlyt fektet a pazarlás és az ökológiai lábnyom tematikára.
- Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása.
- Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés.
- Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értéorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

– **A tanulók erkölcsi nevelése.**

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

– **A tanulók értelmi nevelése.**

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

– **A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.**

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

– **A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.**

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.

– **A tanulók akaratni nevelése.**

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

– **A tanulók nemzeti nevelése.**

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

– **A tanulók állampolgári nevelése.**

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

– **A tanulók munkára nevelése.**

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük, tanszereik, alkotásaik rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

– **A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.**

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Az intézmény arra törekszik, hogy minden ellenható társadalmi tendencia ellenére is megtalálja a megfelelő partnereket, amelyek közreműködnek, és hatékonyan segítik a személyiség fejlesztését. A szülők, a család szerepét teljes egészében a továbbiakban sem lesz képes átvállalni az oktatási rendszer. A hagyományossá vált kapcsolattartási formák hatékonyságára és minőségének növelésére figyelmet kell fordítanunk. Ezért fontos a rendszer működtetésében az osztályfőnök, a pedagógusok egyénisége, szakmai és pedagógiai felkészültsége, hisz a szülő, ugyanakkor a tanuló is nagyon sok esetben az osztályfőnöktől, pedagógustól kapja az elsődleges információkat az iskoláról.

A tanulók tevékenykedtetése az ismeretszerzés során

Az iskolai nevelőmunkában a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

A tantárgyak adta nevelési lehetőségek kihasználásával a tanulóknak alakítsa ki az

- érdeklődés igényét,
- a tájékozottságot, találékonyságot,
- a rugalmasságot, aktivitást,
- nyitottságot, problémaérzékenységet.

Ugyanakkor a szerzett tudás felhasználásában

- magabiztosságot,
- határozottságot,

- kreativitást feltételez
- és azt, hogy a folyamatos ismeretszerzés ne valamiféle kényszer legyen, hanem váljon számukra magától értetődő igénnyé.

A személyiségfejlesztés főbb területei

- A tanulók érzelmi, akarat, jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
- A tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálása
- A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok
- A magatartás-, viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása

1. A tanulók érzelmi, akarat, jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése

- Rendelkezzenek megfelelő önkontrollal.
- Tanulóink érzelmileg legyenek kiegyensúlyozottak, rendelkezzenek empatikus készségekkel, legyenek toleránsak.
- Akarat, tulajdonságait tekintve legyenek határozottak, céltudatosak, kitartók, megbízhatóságra, rendszerességre törekvők.
- Ismerjék önmaguk pozitív tulajdonságait, tudják, mire képesek.
- Legyenek kreatívak, rendelkezzenek mobilizálható tudással, az önképzés és az életen át tartó tanulás igényével.

Kiemelt feladatok az 1-4 évfolyamon:

- a motiváltság fejlesztése (megismerési vágy, alkotás, teljesítményvágy, kíváncsiság, játékszeret, érdeklődés, felfedezési vágy)
- a képesség fejlesztése (felismerés, összevonás, összehasonlítás, sorképzés, kiemelés, megismerési képesség, megfigyelési képesség, írás és értő olvasás, beszéd és beszédértés, tanulási képesség, tapasztalás)
- tanulók írásképének fejlesztése

Kiemelt feladatok az 5-8 évfolyamon:

- a motiváltság fejlesztése (tanulási kötelességtudat, továbbtanulási szándék, önfejlesztési igény)
- a képesség fejlesztése (analizálás, absztrahálás, problémamegoldás, gondolkodás, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, bizonyítási képesség, asszociálás)
- elérni, hogy a kezünkből kiadott munkák külalakja tetszetősebb, jól olvasható legyen.

2. A személyiségfejlesztés segítése a tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálásával

A tantárgyakban rejlő nevelési lehetőségek komplexitása jó alkalmat teremt azon személyiségjegyek fejlesztésére, amelyek összhangban állnak a mai kor követelményeivel.

- **A magyar nyelv és irodalom területén** fontos szerepe van az anyanyelvi-kommunikációs képességek fejlesztésének, és ezt a feladatot az egész folyamatra és a tantárgyi rendszer egészére határozzuk meg. A tanulóknak a tanítás-tanulás folyamatában a tantárgyi ismereteken túl azt is meg kell tanulniuk, hogy olyan világban élünk, ahol „a szót értés jelentősége ugrásszerűen megnőtt”. A személyes kapcsolatokban, a munkavállalásban, az érvényesülésben, a munkavégzésben ugyanúgy óriási jelentősége van a kommunikáció minőségének, mint az érdekérvényesítésben, a tanulmányok folytatásában, a sikeres életben.
- **Az élő idegen nyelv, történelem, hon- és népismeret, állampolgári ismeretek tanítása-tanulása**, gyakorlása a személyiség jegyeinek sokoldalú gazdagodását segíti elő. Általuk a tanulók megtanulják értékelni, megbecsülni szokásainkat, hagyományainkat. Tájékozottak lesznek más népek életformája, szokásai körében. A különböző műveltségi területek ismerete gazdagítja személyiségjegyeiket, ezekből példát meríthetnek, formálják ízlésüket, igényesebbé teszi őket. Itt Magyarországon, Európa közepén egyre fontosabb legalább egy idegen nyelv ismerete, az azon való kommunikáció képessége. Az iskola tantárgyi rendszerében kiemelt jelentőséget kell kapnia az idegen nyelvi képzésnek. Ezért fontos a kiscsoportos nyelvi oktatás lehetősége.
- **A természettudományi ismeretek** segítenek eligazodni korunk technikai vívmányai között, a biológiai ismeretek segítenek az élővilág megismerésében, az ember szervezeti felépítésének megismerésében. Segítenek eligazodni szervezetük működésében, érzelmi-szexuális problémáik kezelésében és felelősségteljes felnőtté válásukban.
- **A tanulók világszemléletének, világképének formálása** révén választ keresnek arra, hogy hol a helyük a világban, tájékozódnak a különböző filozófiai, tudományos, „áltudományos” irányzatok között. Segítséget kapnak az ezekben való eligazodáshoz, a különböző világnézetű, vallású emberek tiszteletben tartásához, az erkölcsi normák ismeretéhez és betartásához.
- **A művészetekkel való ismerkedésre** a művészettörténeti témakörök feldolgozása mellett lehetőséget teremtenek a hangverseny-látogatások, múzeumlátogatások, színházi előadások, kiállítások megtekintése. Mindez segítheti esztétikai érzékük fejlesztését.
- A matematika, fizika, kémia tantárgyak kiemelt kezelésével hozzájárulunk gyermekeink a világban történő megfelelő orientálódásához, tájékozódásához, megalapozzuk továbbtanulásukat.

3. A művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

A művészeti nevelésben nagyon fontos példa a tanár személyiségének érdekgazdag, művészetszerető szerető kisugárzása.

Célunk, hogy tanulóink érzelmileg legyenek kiegyensúlyozottak, rendelkezzenek empatikus készségekkel. Akarati tulajdonságaikat tekintve legyenek határozottak, céltudatosak, kitartók, megbízhatóságra, rendszerességre törekvők. Ismerjék önmaguk pozitív tulajdonságait, tudják, mire képesek, legyenek kreatívak.

A művészet táplálja a növendékek kialakuló érzésvilágát, egyfajta minőségre való igényességet alakít ki bennük, s egyben szűrőként is szolgál az őket érintő ingerözlőben.

A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják a kifejezési formákat.

A művészeti neveléssel lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanuló élje át a siker élményét, ezzel fejlődjön önismerete, és erősödjön egészséges önbizalma.

Kiemelt feladatunk

- A motiváltság fejlesztése
(megismerési vágy, teljesítményvágy, kíváncsiság, érdeklődés, tanulási kötelességtudat, önfejlesztési igény, gondosság, kitartás, bátorság, felelősségérzet, fegyelem, versenyszellem)
- A képesség fejlesztése (felismerés, összehasonlítás, megismerési képesség, problémamegoldás, viszonyítás, bizonyítási képesség)
- Alkotásra ösztönzés.

Támogatjuk és ösztönözzük tanítványaink iskolai és iskolán kívüli szerepléseit, fellépéseit. A szereplések fontosak, mert hozzászoktatják növendékeinket a nyilvános fellépéshez, a lámpaláz és a szorongás legyőzéséhez. Az elsajátított szereplési, megmutatkozási gyakorlat az élet más területein is hasznos rutint jelenthet:

- megmutatja a fellépést megelőző kemény és következetes munka fontosságát,
- felkészít a munka eredményeként az elért siker (esetleg kudarc)- élmény feldolgozására,
- a tudatos továbblépés megtanulásában új motivációk, erők keresésére.

4. A tanulók életvitelével, az egészséges életmódra, a pozitív életszemléletre neveléssel kapcsolatos személyiségjegyek gazdagítása

Az élet és egészség védelme a nevelési alapértékek között első helyen áll. Az egészség, mint a társadalmi lét és a pedagógiai funkció nélkülözhetetlen alapja olyan érték, amely minden pedagógus számára nevelői feladat. Az egészséges életmódra való nevelés hatékony módszere a megelőzés. A megelőzés feltételezi az ismeretek közlését és elsajátíttatását és a magatartás pozitív irányú

befolyásolását. Az iskola tehát felvállalja a komplex szocializációs szintér szerepét. Az egészségnevelés célja motiválni a tanulókat az egészséges életmód kialakítására vagy továbbvitelére, az elsajátított magatartásformák szinten tartására és fejlesztésére.

A rendszeresség, pontosság igényének kialakítása (napirend, hetirend, különböző elfoglaltságok tervezése, az iskolai munka megtervezése, tanulási terv, házi munka, szabadidő, hétvégi programok, televíziós műsorok kiválasztása, színház, mozi, szórakozás stb. helyes tervezése, kiválasztása).

Tanulóinkban ki kell alakítani a pozitív életszemléletet és pozitív beállítottságot. Ehhez szükséges a testi-lelki egészség óvása.

Kiemelt feladat az 1-4. évfolyamon:

- egészségvédő öntevékenység
- befogadóképesség, önkifejezési, önellátási képesség
- természettudat kialakítása
- játékos sportfoglalkozások nyújtotta lehetőségek kihasználása

Kiemelt feladat az 5-8. évfolyamon:

- egészségvédő öntevékenység kialakítása
- sportkörök, sportversenyek nyújtotta lehetőségek kihasználására ösztönzés
- önmegismerő, önértékelő, önfejlesztő képesség kialakítása (emberismeret, tehetséggondozás, pályaválasztás)
- kreativitás, önkifejezés fejlesztése (műelemzés, műértelmezés)
- reális énkép (önbizalom, önbecsülés), öntevékenységi vágy, önállósulási vágy felkeltése

5. A magatartás, a viselkedéskultúra személyiségjegyeinek gazdagítása

Tiszteletudó, intelligens, kulturált magatartás kialakítása és megkövetelése a tanulóktól az intézményen belül egymással, tanáraikkal s az intézmény minden dolgozójával, az intézménybe érkező vendégekkel szemben.

Az intézményen kívül, nyilvános helyeken egyaránt, hogy a tanulók viselkedésükkel, magatartásukkal hozzájáruljanak az intézmény jó hírnevéhez.

A megfelelő hangnem, kulturált beszédmodor elengedhetetlen követelmény iskolánk diákjaival szemben a közösségfejlesztés érdekében.

Nyugodt, higgadt, a másik fél személyiségét, érdekeit tiszteletben tartó fellépés a konfliktushelyzetekben is.

A fentiek elsajátítására számos alkalom kínálkozik az iskola által szervezett rendezvényeken, sportversenyeken, közös színházlátogatások alkalmával, osztálykirándulásokon.

Kiemelt feladat az 1-4. évfolyamon:

- szociális hajlamok (kötődés, csoportképzés, hovatartozási kötődés, birtoklás, párképzés) szokásainak kialakítása
- segítség, együttműködés, versengés, siker- és kudarcfeldolgozás, alkalmazkodás

Kiemelt feladat az 5-8. évfolyamon:

- meggyőződés, előítéletek legyőzése
- empátia, tolerancia, érdekelemző szociális értékelő készség kialakítása
- konfliktuskezelés, vitakészség (érvelés-meggyőzés) formálása.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - az elsősegélynyújtás alapismeretei,
  - a szexuális fejlődés,
  - életvezetési ismeretek területén.
- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
- Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
  - a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
    - testnevelés órák;
    - az iskolai sportkör foglalkozásai;
    - úszásoktatás;
  - a helyi tantervben szereplő környezetismeret, természettudomány, biológia, testnevelés tantárgyak tananyagai

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- kirándulások
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
  - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
  - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatásokban eredményez növekedését:

- A tanulási eredményesség javítása
- Az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- A társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése
- A dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek megelőzése
- Bűnmegelőzés
- A társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- Az önismeret és önbizalom javulása
- Az alkalmazkodó készség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása.

2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

- Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
  - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
  - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
  - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegélynyújtási alapismeretek területén;

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
  - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Vöröskereszttel;
  - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
  - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
- Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
  - a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - vértípusok - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentők hívásának helyes módja.
- Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- minden évben egy alkalommal elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat vagy a Vöröskereszt bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő- és oktatómunka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Tanítványaink nemcsak osztályközösségekben élnek, hanem szakmai közösségekben is. Ebből következően a diákoknak számos alkalommal van lehetőségük közös produkciókkal a közönség elé állni (drámaszakkörösök).

Ezen alkalmakkor kidomborodik a tanulók egymásrautaltsága, a csoport sikere az egyéni produkción múlik. Ez mindenképpen fokozza a közösségérzést, a közösségért való munkálkodást is. Ennek több nevelő hatása is van. Meg kell tanulniuk az együttműködést, az egymást támogató, egymásra figyelő magatartást. Tapasztalhatják, hogy egyéni tevékenységük színvonala az egész közösség teljesítményét befolyásolja. Mindez alkalmazkodásra és felelősségtudatra nevel.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása
  - Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulói közösségek fejlesztésében
  - Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása
  - Feladat: A tanuló közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása
  - Feladat: A tanuló közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása. Fontos feladat az iskola névadójának, Arany János emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés március 2-án, a névadó születésnapján.

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: Arany János születése, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, Mikulás napján, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor. Minden tanév folyamán megemlékezést tartunk október 6-án, a magyar kultúra napján és a Nemzeti Összetartozás Napján.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok gyakorlati megvalósításának területei

- A hon- és népismeret segítse elő harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel.
- A tanulók legyenek nyitottak, megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.
- Arra törekszünk, hogy tanulóink közvetlenül is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában (Kapcsolatépítés a Kéttannyelvű Általános Iskola, Lendva intézménnyel).
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei állnak.
- Iskolánkban az új információs környezetben eligazodó és azt kritikai módon használó fiatalokat szeretnénk nevelni.
- A gyermekekben fejlődjenek ki a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás.

A közösségfejlesztés szervezeti formái

- **Osztályközösség:** Az azonos évfolyamra járó és a közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. A tanulók a csoportbontásos tanítási órák kivételével a tanórák többségét az órarend szerint közösen töltik. Az osztályközösség a diákönkormányzat legkisebb egysége, amely önmaga diákképviselőtéről dönt. Az osztályközösség vezetője az osztályfőnök.

– Az osztályközösség fejlesztése

Az osztályközösség - mint elsődleges közösség - folyamatos fejlesztésének biztosítása alsó 1-4. évfolyamig, felső tagozatban 5-8. évfolyamig lehetőség szerint az osztályfőnök személyének megtartásával történik.

A nevelési módszerek változatos alkalmazása annak érdekében, hogy a „peremhelyzetű” tanulók osztályközösségben elfoglalt helye pozitív irányba változzék.

A közösségi élet szervezeti formáinak és tevékenységeinek folyamatos és tudatos fejlesztése.

- **Napközis csoportok:** Az alsó tagozatban iskolaotthonos, a felső tagozatban napközis csoportok és tanulószoba működnek. Fő feladatuk a házi feladatok elkészítése, a másnapi tanítási órákra való felkészülés. A tanulókkal való foglalkozás differenciáltan történik, az egyéni fejlesztés fontos szempont. A tanulás, a munka mellett a szabadidő változatos tevékenységi rendszerével nagymértékben hozzájárul a gyermekek egyéni adottságainak, képességeinek kibontakoztatásához, érdeklődésének alakításához. Mozgósítja az alkotási vágyat, az alkotó kedvet, gondolkodást fejleszt, önként vállalt, kedvvel végzett, változatos elfoglaltságot nyújt.
- **Diákönkormányzat:** a demokratikus joggyakorlás megtanulásának legfőbb színtere, ahol a problémaérzékenység, a vitakultúra fejlesztése, a véleménynyilvánítás alkalmazása, a feladat- és felelősségvállalás, a konfliktuskezelés módjait sajátítják el a diákok. A problémaérzékenység mellett kritikai képesség fejlesztése is feladat. A kreatív képességek fejlesztése váljon a megoldáskeresés erősségévé. A kooperációs készség, az együttműködés lehetőségeinek keresése, a kommunikációs készség fejlesztése a kapcsolatteremtésben nyújt segítséget a demokratizmus tanulásához, gyakorlásához.
- **Iskolai sportkör:** A diákok önkéntes tagságán alapuló közösség, melynek fontos szerepe van a mindennapi testedzés szervezésében. Hatáskörébe tartoznak a házi sportversenyek, diákolimpia szervezése, rendezése, teremtornák lebonyolítása.
- **Szakkörök:** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

- **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások:** Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
  - Az 1-4. évfolyamon matematika és magyar tantárgyakból a gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti felzárkóztató órát szervezünk.
  - A 8. évfolyamon a jó eredményt elérő tanulók részére a továbbtanulás és a középiskolai felvétel elősegítésére képességfejlesztő órákat tartunk, a gyenge eredményt elérő tanulók részére pedig kompetenciafejlesztő órákat magyar nyelv és matematika tantárgyakból, felkészítve a tanulókat az országos kompetenciamérésre.
  - További tehetséggondozó (magyar, matematika, angol nyelv, német nyelv) és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején a fenntartó dönt. A második idegen nyelv tanítása a lehetőségek függvényében valósítható meg.
- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók:** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.
- **Tanulmányi kirándulások:** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.
- **Osztálykirándulások:** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Erdei iskolák, sítáborok, táborozások:** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a

táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás:** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű családok – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Szabadidős foglalkozások:** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű családok – gyermekei is részt tudjanak venni.
- **Iskolai könyvtár:** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.
- **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.
- **Hit- és erkölcsstan oktatás:** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és erkölcsstan oktatást szervezhetnek. A hit- és erkölcsstan oktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

A felsorolt szervezeti és tevékenységi formák mindegyike jó lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és alkalmazzák a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, megismerjék és betartsák a különféle közösségek együttélési szabályait, elsajátítsák a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit. Segít abban, hogy képesek legyenek társaikkal együttműködni, megérteni és tiszteletben tartani a sajátjuktól eltérő nézeteket.

Célunk a közösségi élet szervezeti formáinak és tevékenységeinek folyamatos és tudatos fejlesztése.

5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

1. A pedagógusok feladatai

Tanárainkkal kapcsolatos általános elvárások, valamint tevékenységükkel kapcsolatos feladatok meghatározása jelentős eleme iskolánk nevelő-oktató arculata meghatározásának. Tevékenységünkkel jelentősen befolyásoljuk a tanulók személyiségfejlődését, önképzés iránti fogékonyságukat, az igényes munka iránti tiszteletüket, a tolerancia valós értékeit, a helyes viselkedésminták beépülését a fiatalok magatartásába.

Ennek érdekében:

Tanárainkkal kapcsolatos általános elvárások, valamint tevékenységükkel kapcsolatos feladatok meghatározása jelentős eleme iskolánk nevelő-oktató arculata meghatározásának. Tevékenységünkkel jelentősen befolyásoljuk a tanulók személyiségfejlődését, önképzés iránti fogékonyságukat, az igényes munka iránti tiszteletüket, a tolerancia valós értékeit, a helyes viselkedésminták beépülését a fiatalok magatartásába.

Ennek érdekében:

A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.
- Az oktató nevelő munkát segítő eszközök felelős gondozása, karbantartása, leltározása.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőköls erősítésével.

A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségben.

A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.

A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével), kooperatív együttműködésből adódó feladatok, elvárások.

A tanulók önállóságának, öntevékenységeinek fejlesztése.

Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség.

Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.

Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.

A sokoldalú és változatos foglalkozások (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerése erősítse az értékek iránti fogékonyságukat.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.

Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, külső partnerekkel.

Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.

Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

Támogassa az integrációt, a befogadás képességét.

A tehetséges tanulók fejlesztése:

- Iskolai tanulmányi, művészeti, sport- és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, művészeti, sport- és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése, megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeken.

Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

- Szakmai, igazgatási feladatok ellátása, irányítása.
- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).
- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.

2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Tanárainkkal kapcsolatos általános elvárások, valamint tevékenységükkel kapcsolatos feladatok meghatározása jelentős eleme iskolánk nevelő-oktató arculata meghatározásának. Tevékenységünkkel jelentősen befolyásoljuk a tanulók személyiségfejlődését, önképzés iránti fogékonyságukat, az igényes munka iránti tiszteletüket, a tolerancia valós értékeit, a helyes viselkedésminták beépülését a fiatalok magatartásába.

Ennek érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.

- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák /foglalkozások/ túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt a tagintézmény-igazgató, a tagintézményigazgató-helyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

• Az osztályfőnök feladatai:

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart, együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.

- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket (pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy megrovásban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.

- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja és betartatja a tanulókkal az alapvető erkölcsi normákat
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

• **Az osztályfőnöki munka tervezése**

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

– **Az osztályfőnöki munkaterv felépítése:**

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

– **Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán**

- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

• **Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról**

– **Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról:**

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló

- Sajátos nevelési igényű tanuló
  - Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
  - Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
  - Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
  - Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
  - Más településről bejáró tanuló
  - Nem magyar állampolgár
  - Évfolyamismétlő
- **Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról:**
- Tanulók száma
  - Osztályozott tanulók száma és aránya
  - Osztályozatlan tanulók száma és aránya
  - Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlag
  - Az osztály tanulmányi átlaga
  - Kitűnő tanulók száma és aránya
  - Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
  - Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
  - Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
  - Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
  - Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
  - Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
  - A bukások száma tantárgyanként
  - A tanulmányi, sport-, kulturális stb. versenyek eredményei
  - Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
  - Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
  - Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
  - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
  - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
  - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya

- A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
  - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
  - Technikumba (2020-tól a szakgimnázium jogutódja) felvett tanulók száma és aránya
  - Szakképző iskolába (2020-tól a szakközépiskola jogutódja) felvett tanulók száma és aránya
  - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya.
- **A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén:**
- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
  - Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
  - A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
  - Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
  - Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
  - A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
  - A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
  - Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a kiemelten tehetséges;
- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- Az iskolai program alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül, azzal kölcsönhatásban, fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.
- Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:
  - Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
  - Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti.
  - Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
  - A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
  - Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul
- az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat

1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Szép számmal vannak olyan tanulók, akik a követelményeknek jól megfelelnek, sőt a tananyagon túlmenő érdeklődést is mutatnak. Az a feladatunk, hogy ilyen tanítványainknak az órákon kialakított készségek és jártasságok további fejlődéséhez minél több alkalmat teremtsünk, képességeikhez mért segítséget nyújtsunk.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

Alapfeladataink:

- A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulás-szervezési eljárások alkalmazása:
- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- bizonyos területeken tehetséges SNI-tanulók célirányos fejlesztése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Csoportbontások
- Szakkörök
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

Versenyeztetés

A szervezett tanulmányi, művészeti és sportversenyek egyik célja, hogy kiemelve a tehetséges tanulókat, segítve ezzel kibontakozásukat, magasabb szintre jutásukat. A tehetség jeleit azonban a szülők is könnyedén felismerhetik. Tudni kell, hogy a tehetség nem biztos, hogy utat tör magának, gyakran előfordul, hogy tehetséges tanulók elkallódnak, ezért szükséges a felismerés és támogatás.

Segítsük őket abban, hogy kiemelkedő teljesítménybe fordíthassák átlag feletti képességeiket. Ösztönözzük őket arra, hogy fejlődjenek, gazdagodjanak, és erejüket gyakran mérjék össze másokkal. A verseny tehát - akár spontán, akár szervezett - jó hatással lehet a tanulók fejlődésére, amennyiben figyelembe veszi az életkori sajátosságokat. Óvakodjunk azonban a túlzásoktól, ne engedjük, hogy a tanulóink erejükön felül vállaljanak ilyen megmérettetéseket. Figyeljünk rá, hogy mennyit bírnak el és ne cipeljenek jóval több terhet, mint amennyit egyébként is muszáj.

Iskolánk a tehetséggondozás kiemelt területének tekinti a tanulók versenyeztetését. Ennek érdekében versenyeket szervezünk és versenyeken veszünk részt.

A tehetség kibontakozását serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése

A tehetség kibontakoztatását gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer

A tehetséggondozás módszerei

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Csoportbontás
- Választható tanórai foglalkozások, fakultáció
- Tanulmányi versenyek, ezekre előkészítő foglalkozások
- Felvételi előkészítők középiskolára, továbbtanulás
- Kulturális rendezvények látogatása
- Sportversenyek
- Kapcsolat a városban működő művészeti iskolákkal, zeneiskolával
- Kapcsolat a Városi Művelődési Központtal
- Kapcsolat a városi sportegyesületekkel (labdarúgás, úszás, kézilabda)
- Iskolai könyvtár
- Egyéb szabadidős tevékenységek

A tehetséggondozás megvalósításának módjai:

- **A fellépéseken, külső szerepléseken való részvétel támogatása**

Igyekszünk megragadni minden alkalmat az iskolán kívüli szereplésekre. Nagy motiváló hatása van, hogyha a tanuló iskoláját széles körben is képviselheti és a személyes bemutatkozásra is széles régióban kap lehetőséget. Az egyéni szereplések mellett nagyon fontos lehetőségeket nyújtanak a városi, települési ünnepségek, és állami ünnepek, intézmények meghívásai, önkormányzati, egyházi meghívások, esetenkénti külföldi szereplések. Ezek mindig kivételes pillanatot jelentenek a szereplő tanulóknak.

- **A kiemelkedő képességű tanulók felkészítése megyei, regionális, országos versenyekre**

Tehetséges tanulóink indulhatnak megyei, regionális, valamint országosan meghirdetett versenyeken. A tehetséggondozás egyik fő eleme a versenyeken való részvétel, ahol a tehetséges tanulók összemérhetik magukat más tehetségekkel, szembesülhetnek saját képességeikkel, állóképességükkel. A versenyek sok esetben az átlagos képességű tanulókat is ösztönzi.

A versenyekre szóló nevezési díjat és az útiköltséget iskolánk fenntartója vagy a szülők fedezik.

Tehetséggondozás a természet- és társadalomtudományok terén

A tehetséggondozást a tanítási órákon differenciált foglalkozás szolgálja.

A tehetséggondozás egyik legfontosabb területe a versenyeken való szereplés. Az iskolai versenyt a tanév elején a munkaközösségek írják ki.

A versenyzési lehetőségek szinterei: iskolai, városi, megyei, levelezős, területi és országos szintű. A szakkörök feladata, hogy keretet, lehetőséget adjanak a legkiválóbbaknak arra, hogy egy-egy tantárgyhoz kapcsolódóan a tananyagon túlmenően magasabb szintű ismeretanyag birtokába jussanak.

Tehetséggondozás nyelvtanulás területén

Intézményünk céljai között a 4. évfolyamtól hangsúlyosan szerepel az idegen nyelvi képzés. A tanulók 1. osztálytól kezdődően két idegen nyelv közül választhatnak: angol, német nyelv. Az idegen nyelveket csoportbontásban oktatjuk a 4-8. évfolyamon. Igény szerint segítjük a nyelvvizsgára való felkészülést. A lehetőségek és igények figyelembe vételével, valamint létszám függvényében a 7. és 8. évfolyamon szakköri keretben lehetőséget biztosítunk a második idegen nyelv tanulására.

Tehetséggondozás testnevelés és sport területén

A város adottságait és az iskola lehetőségeit figyelembe véve a következő sportágakban jelentkező tehetségek gondozására van lehetőségünk: labdarúgás, kézilabda, atlétika, röplabda, játékos sportverseny.

A legtehetségesebbeket a városi sportegyesületekbe irányítjuk.

Tehetséggondozás informatikából

Digitális kultúrát 3-8. évfolyamon tanulhatnak tanulóink.

Részt veszünk a korosztályos programozói (LOGO) és alkalmazói versenyeken.

Iskolán belüli egyéb művészeti tevékenység lehetőségei:

Rajzórák: pályázatokon való részvétel, a tanulók bevonása az iskolanaptár készítésébe

Énekkar: iskolai, városi rendezvényeken való szereplés

Irodalom: vers- és prózamondó, vers- és prózaíró versenyek, rendezvények, ünnepélyek

Szakkörök: Drámaszakkör, kézműves szakkör

Iskolán kívüli művészeti tevékenység lehetőségei:

Lenti Ádám Jenő Alapfokú Művészeti Iskola

Iskolai könyvtár

Több mint 10000 kötetes könyvtárunk, CD-tár, internet biztosítja az önálló ismeretszerzést, versenyekre, kiselőadásokra készülést.

2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Diagnosztizálás

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Az intézményvezetők, a helyettesek és a gyermekvédelmi felelősök irányításával az iskola minden pedagógusa felelős e feladat végrehajtásáért, melyet már az első félév első hónapjaiban el kell kezdenünk. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

Az alkalmazott módszerek:

- KRÉTA rendszer rendszeres ellenőrzése
- Az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései
- Problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések
- Felmérések, interjúk készítése

A tanulási nehézség gyanúja esetén a nevelési tanácsadó segítségét kérjük, melynek döntése alapján választjuk ki a tanuló felzárkóztatását segítő módszert.

A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek

A felzárkóztató programok, eljárások és módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől.

- Integrált oktatás lehetősége
- Szülő részére személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban
- Tanórai differenciálás
- A személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása

- A tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldásának az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása.
- A személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és társintézményekkel való folyamatos együttműködés
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése.
- A fogyatékos vagy a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése
- Egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése
- Ha a tanuló második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot, számára egyéni foglalkozást szervezünk.
- Pedagógiai szakszolgálat igénybevétele.
- Egészségkárosodás esetén gyógytestnevelési foglalkozások szervezése
- Kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálattal, ill. a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza.
- A tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja. (Szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján)
- Egyéni továbbhaladás engedélyezése annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többieket (legfeljebb a 4. évfolyam végéig).
- Amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslattétel és segítség-nyújtás, hogy más típusú nevelési-oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának elvei, eszközei, módszerei az iskolában

Azokat a tanulókat, akiket a szakértői bizottság bár SNI-tanulónak nyilvánít, de alkalmasnak talál az ép tanulókkal való együtt nevelésre-oktatásra, integráljuk. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken megtámogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

Az integráció igényli a gyógypedagógus folyamatos irányító és ellenőrző tevékenységét. A közvetlen teher az osztályban tanító pedagóguson van, akinek koordinálni kell a tanuló életét a befogadó közösség életén belül. Ez nagy körültekintést, alapos előkészületet és állandó kontrollt igénylő munka. Szükséges ehhez a tevékenységhez a tanárok folyamatos továbbképzése is, illetve központi programokban való részvétel.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy az értelmileg akadályozott tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

Azoknak az SNI-tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Az ő fejlesztésük azonban kiemelt figyelmet és gondoskodást, s külön foglalkozásokat is igényel. Ennek oka sokféle lehet, így az ő iskolai életük is körültekintő szervezést igényel. Szükséges biztosítani tanulóik biztonságérzését, az együvé tartozás érzése iránti vágyukat. A napi munka mellett pótolni kell a neveltetésükből hiányzó elemeket, amelyeket a szülői házban általában nem kapnak meg.

Oktatás-nevelés:

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
  - gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
  - az irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
  - a fogyatékosság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
  - a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
  - a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
  - speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
  - képességfejlesztő játékok, eszközök,
  - számítógépes fejlesztő programok. Az iskola nevelő-oktató munkája során a gyermeki sajátosságok figyelembe vételével részt vállal azon sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésében, akit a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján jogszabály szerint elláthat, elsősorban:

- **Tanulásban akadályozott**, (enyhe fokban értelmi sérült) gyermekek integrált nevelése-oktatása, pedagógiai és egészségügyi célú habilitációs és rehabilitációs ellátása;
- **Pszichés fejlődési zavarral** (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekek integrált nevelése-oktatása, egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátása.

A sajátos nevelési igényű tanuló iskolai fejlesztésének célja, hogy a fejlesztés - a tanuló életkori sajátosságainak és a sajátos nevelési igény típusának megfelelő - olyan tartalmak közvetítése során valósuljon meg, amely elősegíti a tanuló iskolai beilleszkedését, tanulási esélyegyenlőségét.

Az iskola a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése során a tanuló lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva a következő elvek szerint szervezi meg a nevelő-oktató munkát:

- A fejlesztési tartalmak és követelmények kialakításakor az iskola figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelveit, a tanuló egyéni fejlődésének ütemét.
- A tanuló speciális fejlesztésében korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárásokat alkalmaz, igénybe véve a szakszolgálati intézmény gyógypedagógusainak segítségét.
- A fejlesztési feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat és kereteket jelöl meg ott, ahol erre szükség van.
- Az iskola differenciáltan, egyénileg is segíti a tanulót, elsősorban az önmagához mért fejlődést értékelve.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésekor érvényesülő általános pedagógiai alapelvek:

- A pedagógusszerep támogató, segítő jellege: a tanulók egyéni, speciális tanulási útjának biztosítása érdekében mentor típusú pedagógiai gyakorlat alkalmazása.
- A képesség- és személyiségfejlesztés harmóniája: a kognitív képességek, a szociális, az érzelmi, a társadalmi kompetenciák fejlesztésében egyensúly teremtése a sérülés, a tanuló életkori és egyéni sajátosságai között.
- Differenciálás, esélyegyenlőség: Az esélyegyenlőség megteremtése a sérülés fajtájának, súlyosságának megfelelő differenciálással érhető el.
- Gyakorlatközpontúság: A mindennapi életben jól hasznosítható ismeretek közvetítése.
- Motiváló tanulási környezet kialakítása, a sajátos nevelési igényű gyermekeknek megfelelő motiváló eljárások alkalmazása.
- Tevékenység-központúság: a tanítás-tanulás folyamatában tevékenységre épülő kompenzációs lehetőségek és gyakorlatok biztosítása a hiányzó ismereteket pótlására, a meglévő ismeretek biztos beépítésére.

- Tantárgyi integráció: A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésének minden lehetőségét ki kell használni függetlenül a kompetenciaterülettől, tantárgytól, tananyagtól, stb.
- A mérés mint a képességfejlesztés alapeleme: A fejlesztés a szakvélemény javaslata alapján egyéni fejlesztési terv alapján történik. A terv elkészítését mindig mérés előzi meg. A megfelelő mérő eljárás és ennek eredményei alapján készült fejlesztési terv kidolgozása a logopédus, az utazó gyógypedagógus feladata.

A tanulás-tanítás folyamatában alkalmazott módszerek, eljárások a sajátos nevelési igényű tanulók körében:

- az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása;
- a gondolkodási kultúra művelése,
- az alapkészségek biztos kialakítása (az értő olvasás, az íráskészség, a számfogalom fejlesztése).
- az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása,
- az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése, differenciálás
  - a tanuló eltérő szociális háttéréből adódó,
  - veleszületett: szomatikus, vegetatív, idegrendszeri,
  - a tanuló személyiségéből adódó (attitűd, érdeklődési kör, motiváció, stb.)
  - és képességbeli különbségek szerint.
- a csoportos tanulás módszereinek használata, a kooperatív csoportmunka alkalmazása
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása,
- az IKT eszközeinek és lehetőségeinek alkalmazása.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programunk

Célunk a tanulási problémákkal küszködő gyerekek segítése egész iskolai pályafutásuk alatt.

Feladatunk a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása, a lemaradás, a lemorzsolódás elkerülése, a tanulási kudarc miatt kialakuló magatartási zavar megelőzése, enyhítése.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- Kiszűrjük 1. osztálytól kezdve logopédus, iskolapszichológus segítségével az esetleges tanulási zavar jeleit.
- Előtérbe helyezzük a tanuló egyéni képességeihez, a tanuló egyéni haladási üteméhez igazodó tanórai fejlesztést.
- Biztosítjuk a napköziben és a tanulószobán a tanuló egyéni foglalkoztatását, fejlesztését.
- Kötelezzük a tanulót felzárkóztató foglalkozáson, korrepetáláson való részvételre.
- Motiváljuk a tanulót az iskolai könyvtár használatára.

- Irányítjuk, segítjük a tanuló pályaválasztását.

2. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézség az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési nehézséget kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása, melynek során vizsgálendő, hogy az

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.

A tanulási nehézség esetében fel kell figyelnünk:

- a szórt figyelemre,
- az elmaradó tanulmányi eredményességre,
- a beazonosítható jegyekre, zavarokra.

A feltárt tanulási problémák összerendezése után vizsgálatot kell kezdeményezni, majd a vizsgálat eredménye értelmében a megnevezett szakember bevonásával biztosítani kell a szakszerű ellátást valamint a többségi órákon való támogató nevelő-oktató attitűdöt.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás. Nagyon

fontos az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- gyógypedagógiai asszisztens alkalmazásával a tanórákon, és az iskolai élet minden területén,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával,
- egyéb szakmai támogatással,
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával,
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”),
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybe vételével.

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.
- Szervezett kompenzációs programokban való részvétel iskolai szinten.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a tanuló önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

- Esélyegyenlőség biztosítása
- Sokszínű tevékenységformák biztosítása
- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projektmódszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Napköziotthon, szakkorrepetálás biztosítása
- A pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok elvégzésével megbízott pedagógus, családgyógyozó
- Tanulásmódszertan tanítása
- Mozgás- és játékterápiás csoportok
- Viselkedés-, játékterápia
- Családterápia
- Kreatív tevékenységek
- Sport tevékenységek
- Kommunikáció fejlesztése
- Önismereti foglalkozások
- Drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználattal.

Az elérendő cél:

- a tanulók felelősségtudatának,
- önfegyelmének,
- kezdeményezőkérszégének,
- csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

A pedagógus munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségjogok tiszteletben tartásával végezheti, főleg olyan kérdésekben, amelyek a tanuló alapvető személyiségjegyeit érintik.

3. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabad idejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról;
- Tehetséges, hátrányos helyzetű tanulók támogatásához az Arany János Alapítvány segítségét kérjük;

6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlása módját a házirend tartalmazza.

- A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz a tanórán kívül iskolai élet alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - iskolai felelősi rendszer;
  - sportélet;
  - túrák, kirándulások szervezése;
  - kulturális, szabadidős programok szervezése;
  - a tanulók tájékoztatása (faliújság).
- Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
- A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt.
- A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

7. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az intézmény elősegíti a járáson belüli szakmai együttműködéseket, az intézményekkel való közös gondolkodást abban, miképpen lehet a család mint partner szempontot érvényesíteni. Ennek érdekében

közösségi eseményeit úgy szervezi, hogy más intézményekkel, iskolákkal, civil szervezetekkel együttműködve elősegítse az iskolai közösség fejlődését, megoldásközpontú válaszokat találjon a társadalomból begyűrűző problémák kezelésére. Ennek érdekében mind a szülők hatékonyabb bevonására, mind a fiatalok közösségi aktivitásának fokozására új, innovatív eszközöket keres, közösségfejlesztő módszereket alkalmaz.

1. Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

- A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
- Az együttműködés fórumai:
  - az iskolavezetőség (az igazgatótanács) ülései,
  - a különböző értekezletek,
  - megbeszélések.
- Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
- Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanári szobákban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
- Az iskolavezetőség (az igazgatói tanács) tagjai kötelesek:
  - az iskolavezetőség (igazgatótanács) ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
  - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség (az igazgatói tanács) felé.
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével (az igazgatótanáccsal).

A szakmai munkaközösségek együttműködése

- Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
- A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
  - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
  - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
  - iskolán kívüli továbbképzések,
  - a tanulók számára szervezett pályázatok, tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

- A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség (az igazgatói tanács) ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

Kapcsolat a szülői szervezettel, nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

- Az iskolában megalakított szülői szervezet az általa elfogadott szabályok szerint működik. Azokban az ügyekben, amelyekben a szülői szervezeteknek a jogszabály és a szülői szervezet véleményezési jogosultságot biztosít, a szülői szervezet véleményét az igazgató kéri meg az írásos anyagok átadásával.
- A szülői szervezet képviselőjét a nevelőtestületi értekezlet vonatkozó napirendi pontjainak tárgyalásához meg kell hívni. A meghívásról az igazgatónak kell gondoskodnia.
- A szülői szervezet (közösség) képviselőjével az intézmény igazgatója tart kapcsolatot. Az osztályok szerinti szülői szervezettel az osztályfőnökök tartanak kapcsolatot.
- Ha a szülői szervezet a tanulói jogok érvényesülésének és a pedagógiai munka eredményességének figyelemmel kísérése során megállapításokat tesz, az igazgató gondoskodik arról, hogy azt a nevelőtestület tagjai a szülői szervezet képviselőjének részvételével megtárgyalják.

- A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.
- A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőtől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
- Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- **Egyéni megbeszélések**

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

- **Családlátogatás**

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

- **Szülői értekeztet**

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskola, az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.
- **Fogadó óra**
Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
- **Nyílt tanítási nap**
Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- **Írásbeli tájékoztató**
Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.
- **Az iskolai rendezvényeken való részvétel:** a szülők érdeklődésének felkeltése az iskola közösségi programjai iránt, bevonásuk ezek szervezésébe, megvalósításába. Ezt segíti a szereplési szituációk közös megélése és feldolgozása.

2. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

- Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
  - Az intézmény fenntartójával: Zalaegerszegi Tankerületi Központ 8900 Zalaegerszeg, Bíró Márton utca 38.
  - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: Lenti Város Önkormányzati Képviselő-testülete 8960 Lenti, Zrínyi út 4.
  - A Zalaegerszegi Pedagógiai Oktatási Központtal: 8900 Zalaegerszeg, Kinizsi utca 74.
- Mindennapi kapcsolat működtetése a Lenti Általános Iskola és Gimnázium székhelyintézménnyel (8960 Lenti, Zrínyi út 5.) és a Vörösmarty Tagintézménnyel (Lenti, Vörösmarty út 30.).
- Móricz Zsigmond Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, 8960 Lenti, Béke utca 71.
- Lenti Ádám Jenő Alapfokú Művészeti Iskola, 8960 Lenti, Gyöngyvirág utca 2.
- Zalaegerszegi SZC Lámfalussy Sándor Szakképző Iskola, 8960 Lenti, Petőfi utca 23.
- Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Lenti Tagintézménye, 8960 Lenti, Béke utca 71.
- Napközi Otthonos Óvoda 8960 Lenti, Vörösmarty út 41.

- A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a Dr. Hetés Ferenc Rendelőintézet, 8960 Lenti, Kossuth u. 10. illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
- A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn a Napsugár Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, 8960 Lenti, Deák Ferenc u. 4. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató felelős.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

- külföldi kapcsolataink: 1. sz. Kétnyelvű Általános Iskola-Lendva
- Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:
  - az iskolát támogató Arany János Alapítvány kuratóriumával,
  - az alábbi közművelődési intézményekkel:
    - Városi Művelődési Központ Lenti, 8960 Lenti, Templom tér 5.
    - Városi Könyvtár Lenti 8960 Lenti, Templom tér 5.
    - a környező települések művelődési házaival
  - az alábbi társadalmi egyesületekkel:
    - Honismereti Egyesület Lenti, 8960 Lenti, Deák F út 16
  - Római Katolikus Plébánia, 8960 Lenti, Templom tér 4.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős.

8. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira,

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

- Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
  - osztályozó vizsga,
  - pótló vizsga,
- különbözeti vizsga,
- javítóvizsga.

Javító vizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

(Jogsabályi háttér: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (7) bek. a) pontja. K.A.)

Osztályozó vizsga

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a tantestület dönthet az osztályozóvizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges.

A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

A vizsga az adott tárgyak témaanyagát tartalmazza.

A vizsga ideje: június első két hete, illetve a javítóvizsga időpontja.

Osztályozó vizsgát nem csak a közismereti, hanem valamennyi olyan, az adott évfolyamon tanított tantárgyból tenni kell, amelynek értékelése alól a tanuló nincs felmentve.

Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
  - A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
    - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
    - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
  - Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg a helyi tantervnek megfelelően.
- A követelmények elfogadásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.
- A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Első élő idegen nyelv		SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret		SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Első élő idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Állampolgári ismeretek		SZÓBELI	
Természettudomány		SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz		SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
Etika		SZÓBELI	
Dráma és színház		SZÓBELI	GYAKORLATI

9. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének szabályai

A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az 1. évfolyamba lépés feltételei

Felvételt nyer az iskola első évfolyamára minden olyan tanuló, aki:

az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

A beiratkozás módja:

a jogszabály által előírt időpontban az iskolában, a szükséges dokumentumok felmutatásával,
a hivatalos beiratkozási időn túl írásbeli kérelem alapján, amelyben a szülő indokolja, hogy miért szeretné iskolánkba íratni gyermekét.

A beiratkozáshoz szükséges feltétel:

- a törvény által előírt életkor
- a gyermek iskolaérettségét igazoló óvodai szakvélemény
- a pedagógiai szakszolgálat szakvéleménye, ha az óvoda vizsgálatra küldte a leendő tanulót
- orvosi szakhatósági vizsgálat, vélemény mozgáskorlátozott tanulók esetében

Az átmenetet segítik:

- bemutató foglalkozások
- tájékoztató szülői értekezlet a leendő első osztályosok szüleinek
- óvodás gyermekek fogadása intézményünk látogatására
- részvétel sportnapon, egyéb iskolai rendezvényen

Fellebbezési lehetőségek:

amennyiben a gyermek nem nyert iskolánkba felvételt, a szülő a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül a fenntartó képviselőjéhez (tankerület igazgatója) fordulhat jogorvoslatért.

Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

A felvétel során alkalmazott eljárás:

Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon, illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító, illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. A pótlás időtartama egyéni elbírálás alá esik - melyet a szaktanárok állapítanak meg -, de legkésőbb a tanév vége. Ezen idő letelte után a tanuló vizsgát tesz. Amennyiben a tanuló első félévben érkezik, a félévi osztályzat alól mentességet kaphat, s helyette a szaktanár szóveges értékeléssel értesíti a szülőt az eddig elért eredményről. Ha a tanuló a második félévben érkezik és valamelyik tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában magántanuló volt, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

Átlépés másik osztályba ugyanazon az évfolyamon belül

Másik iskolai osztályba történő átlépés a következő esetekben lehetséges:

- Indokolt írásbeli szülői kérés alapján.
- Fegyelmi eljárás fokozataként magatartási problémák esetén.

Amennyiben valamely tantárgyat az osztályban névsor szerint elvégzett csoportbontásban oktatunk, a másik csoportba szülői kérés alapján csak indokolt esetben mehet át a tanuló.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a tovább haladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimálisan elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.

Az iskola magasabb évfolyamára lépésének a következő feltételei vannak:

Az intézmény tanulója 2-8. osztályig magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az előírt követelményeket minden tantárgyból legalább elégségesre teljesítette.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

A tanuló a szokásostól eltérő tovább haladásra is kaphat engedélyt (pl. 1 év alatt 2 év anyagát is elvégezheti.) Erre a munkaközösség javaslata alapján az iskolavezetés adhat engedélyt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet a jogszabályban foglalt keretek között.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 % -át meghaladja – és a nevelőtestület engedélyezi – júniusban, vagy pedig augusztus hónapban osztályozó vizsgát tehet,
- magántanuló volt.

A vizsgára a szülő jelentkezteti és felkészíti gyermekét.

A 250 óra felett mulasztott tanulók és magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a helyi tantervben foglaltak az adott évfolyam vonatkozásában. A magántanulónak minden olyan tantárgyból vizsgáznia kell, amely számára kötelezően tanulandó, s melynek értékelése alól hatályos felmentése nincsen.

1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, erkölcstan/hittan
2. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, erkölcstan/hittan
3. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, erkölcstan/hittan
4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, idegen nyelv, erkölcstan/hittan
5. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, természetismeret, informatika, erkölcstan/hittan
6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, természetismeret, informatika, erkölcstan/hittan
7. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, biológia, földrajz, fizika, kémia, informatika, erkölcstan/hittan
8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, biológia és egészségtan, földrajz, fizika, kémia, informatika, erkölcstan/hittan

Évfolyamismétlésre kötelezzük mindazokat a diákokat, akik az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítették

10. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;

- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegélynyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét továbbképzésen.

Az elsősegélynyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, vérzéstípusok, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés,
- Fizika: égési sérülések, forrázás,
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat bevonásával;
- egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára

A Lenti Általános Iskola és Gimnázium Arany János Tagintézményének helyi tanterve

1. A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok (óraterv)

Az iskola szakmailag önálló, maga rendelkezik a törvényi elvárásoknak megfelelően a nevelő-oktató munkájának tervezéséről. Amelynek célja az, hogy az iskolában zajló tanítási-tanulási folyamatot ténylegesen a tanulók életkori sajátosságaihoz, érdeklődésükhöz igazítva lehetőséget biztosítson az egyéni adottságok, a fejlődési ütem tiszteletben tartására a tanulási folyamat egyénre szabott, differenciált szervezésével.

Feladatvállalásunk megegyezik az állam illetve a fenntartó által előírt köznevelési feladatokkal, ám működésünket tekintve fokozottan nyitottak vagyunk a tanulásban akadályozott, a szociálisan hátrányt szenvedő, a sajátos nevelési igényű tanulók felé.

Iskolánk kötelező beiskolázási körzetű intézmény.

Nyitott azokra a tanköteles korú, fogyatékkal élő, enyhén érzékszervi és mozgásszervi fogyatékkal élő, szociálisan hátrányos helyzetű tanulók fogadására, akiket integrálni tudunk a többségi iskola normál tanterve alapján, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók tagozatán fejleszteni tudunk. Az iskola gyakorlatában az integrált tanulók az osztály állandó tagjai, minden foglalkozáson, egyúttal a képességeiknek megfelelő mértékben, társaikkal együtt részt vesznek.

2020. január 1-jén a Magyar Közlöny 17. számában megjelent a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, *amely a címében foglaltak szerint is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként került bevezetésre.* A Nemzeti alaptantervet tehát továbbra is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet tartalmazza, amelyben azonban 2020. szeptember 1. napjától lényeges változások bevezetésére került sor.

A helyi tanterv az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül a megfelelő tantárgyi tantervekre épül.

Alsó tagozaton:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf

Felső tagozaton:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

Iskolánk helyi tanterve az Emberi Erőforrások Minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

„Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,

„Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

- Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.
- A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeljük meg **2020-tól kezdődően felmenő rendszerben az 1. és 5. évfolyamtól** azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszámát lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
1. évfolyam	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
2. évfolyam	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
3. évfolyam	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
4. évfolyam	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Élő idegen nyelv	1 óra
5. évfolyam	Hon- és népismeret	1 óra
6. évfolyam	Dráma és színház	1 óra
6. évfolyam	Természettudomány	1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra

Iskolánk az ötödik évfolyamon a **hon- és népismeret** tantárgyat (2020 szeptemberétől), hatodik évfolyamon a **dráma és színház** tantárgyat (2021 szeptemberétől) tanítja felmenő rendszerben.

A kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel. Ezek elfogadásáról, iskolánkban történő alkalmazásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.

- Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon készségfelmérést követően javasolt választás alapján az angol vagy a német nyelvet tanulják.
- 4. évfolyamtól kezdődik a kötelező idegen nyelv oktatása, választható nyelvek: angol vagy német.
- 5-8. osztályban a matematika tantárgyat - lehetőség szerint, humán erőforrás függvényében - készségfelmérést követően kis csoportos foglalkozás keretén belül tanulják.

Az iskola óraterve, a választott kerettanterv feletti óraszám

A kerettantervek megnevezése

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet alapján:

„Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára” és

„Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

2020-tól kezdődően felmenő rendszerben az 1. és az 5. évfolyamtól az általános iskolai oktatásban a NAT által meghatározott kötelező és maximális óraszámok az alábbi táblázat szerint alakulnak:

Heti óraszám / évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2
Max. heti óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30
Max. napi óraszám	6	6	6	6	7	7	7	7

Kötelező és választható tantárgyak óraszámai az egyes évfolyamokon 2020-tól kezdődően felmenő rendszerben az 1. és az 5. évfolyamtól:

1. Alsó tagozat (1-4. évfolyam)

	Tantárgy	1.	szabadon tervezhető	2.	szabadon tervezhető	3.	szabadon tervezhető	4.	szabadon tervezhető
A	Magyar nyelv és irodalom	7	+1	7	+1	5	+1	5	+1
	Élő idegen nyelv							2	
	Matematika	4	+1	4	+1	4	+1	4	+1
	Etika/ Hit- és erkölcsstan	1		1		1		1	
	Környezetismeret					1		1	
	Ének-zene	2		2		2		2	
	Vizuális kultúra	2		2		2		1	
	Technika és tervezés B modul	1		1		1		1	
	Testnevelés	5		5		5		5	
	Digitális kultúra					1		1	
B	Tanórai rendelkezésre álló	24		24		24		25	
C	<i>ebből szabadon tervezhető</i>		<i>2</i>		<i>2</i>		<i>2</i>		<i>2</i>
D	<i>Kötelező óraszám</i>	<i>22</i>		<i>22</i>		<i>22</i>		<i>23</i>	
E	Heti tanulói terhelhetőség	24		24		24		25	
F	<i>Az osztályok számára</i>	<i>52</i>		<i>52</i>		<i>52</i>		<i>55</i>	
G	<i>Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás) (F--B)</i>	<i>28</i>		<i>28</i>		<i>28</i>		<i>30</i>	
H	Nkt. 27. § (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	1+1		1+1		1+1		1+1	

2. Felső tagozat (5-8. évfolyam)

	Tantárgy	5.	szabodon tervezhető	6.	szabodon tervezhető	7.	szabodon tervezhető	8.	szabodon tervezhető
A	Magyar nyelv és irodalom	4		4		3	+1	3	1
	Élő idegen nyelv	3		3		3		3	
	Matematika	4		4		3	+1	3	1
	Történelem	2		2		2		2	
	Állampolgári ismeretek							1	
	Etika v. Hit-és erkölcsan	1		1		1		1	
	Természettudomány	2		2	+1				
	Biológia					2		1	
	Fizika					1		2	
	Kémia					1		2	
	Földrajz					2		1	
	Ének-zene	2		1		1		1	
	Vizuális kultúra	1		1		1		1	
	Hon- és népismeret		+1						
	Digitális kultúra	1		1		1		1	
	Technika és tervezés B modul	1		1		1			
	Testnevelés	5		5		5		5	
	Osztályfőnöki	1		1		1		1	
	Dráma és színház (magyar)				+1				
B	Tanórai rendelkezésre álló	28		28		30		30	
C	Ebből szabadon tervezhető		1		2		2		2
D	Kötelező alapóraszám	2		26		28		28	
E	Heti tanulói terhelhetőség	28		28		30		30	
F	Az osztályok számára	51		51		56		56	
G	Tervezhető további időkeret (egyéb foglalkozás)(F--B)	23		23		26		26	
H	Nkt. 27. § (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	1+1		1+1		1+1		1+1	

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Tankönyveink, taneszközeink kiválasztása igen nagy odafigyelést igénylő folyamat.

Mínt hogy az alsó tagozatban az alapozást tekintjük elsődleges feladatunknak, ehhez olyan tankönyveket és taneszközöket kell használnunk, melyek vállalt feladataink megvalósításához legközelebb visznek. Meg kell felelnünk annak a követelménynek is, hogy akármilyen okból tőlünk eltávozó tanítványunk be tudjon illeszkedni másik általános iskola rendszerébe. Feladatunk az igen tehetségesek eredményességének növelése, versenyeztetése is.

Ennél sokkal gyakoribb feladatunk a fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatása és/vagy folyamatos fejlesztése. Munkánk akkor szervezhető a legjobban, ha ezeket a feladatokat egy alapkönyvből és hozzá csatolt könyvekből és egyéb tankönyvnek nem minősülő oktatási segédeszközökből építjük fel az általunk használt információhordozók rendszerét.

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek véleménye alapján az iskolavezetés és a tankönyvfelelős koordinálja.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- pedagógusaink a tankönyvválasztásnál hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak;
- azokat a könyveket, segédkönyveket, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat egyetértésével lehet a tankönyvrendelésbe felvenni;
- a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.

Fontos figyelembe venni azt is, hogy a választott könyvek éveken át, tartósan használhatók legyenek. Mind a pedagógus, a tanuló, mind a több gyermekes szülő részére könnyebbség, hogy nem kell évente új rendszerrel, felépítéssel ismerkednie.

Mindezek következtében néhány szempont a taneszközök és -segédletek fontossági sorrend figyelmen kívül hagyásával:

- alapul vesszük a kompetenciafejlesztést segítő taneszközöket;
- több éven át min. 4, lehetőleg 8 használható tankönyvcsomag legyen;
- tartalmazza azokat a nevelési, értékrendi elveket, melyek iskolánk számára meghatározó fontosságúak;
- könnyen kiegészíthető legyen az általunk szükségesnek tartott tananyaggal;
- tartalmazza mindazokat az elemeket, melyek a jogszabályi feltételeknek megfelelnek;
- mind a tanuló, mind a szülő, mind a pedagógus számára áttekinthető legyen;
- alkalmas legyen az SNI-integrációra;
- alkalmas legyen a gyenge képességű tanulók fejlesztésére.

Az előbbieken felsorolt elvek és szempontok befolyásolják a kiválasztott és felhasznált taneszközök és segédletek kiválasztását.

3.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

- Az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.
- **Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása**

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

  - Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése során építünk a hagyományainkra, melyek elősegítik a zökkenőmentes iskolakezdést.
  - A nagycsoportos óvodások az előző évben már többször ellátogatnak iskolánkba: farsang, Arany János hét rendezvényei, tavaszi játszóház/„Iskolahívogató”/, iskolalátogatás-óralátogatás.
  - Tanévkezdés előtt az első osztályosoknak „gólyanapot” szervezünk, ahol ismerkednek az osztálytársaikkal, tanítóikkal, az iskolával.
  - Az óvodában kialakított önállósodási szokásokat mélyítjük. (Sokszor visszafejlődés tapasztalható.) Csak úgy érhetünk el eredményeket, ha a szülők partnerként támogatnak bennünket.

- Egyre nagyobb különbségekkel érkeznek a gyerekek az iskolába (pl: olvasni tudók), ami megköveteli az egyénre szabott, differenciált oktatást.
- Kiemelt figyelmet fordítunk az alapvető illemszabályok tudatosítására, ill. az iskolai élet szabályainak kialakítására, elfogadására.
- Szeretnénk az 1. és a 2. osztályra jellemző lelkesedést a 3-4. osztályban is fenntartani!

• **A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása**

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény- elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- Fokozatosan vezetjük be az önálló tanulást. Kezdetben megtanítjuk a helyes időbeosztást, megismertetjük a különböző tanulási módszerekkel őket. Majd fokozatosan, tanítói ellenőrzéssel térünk át az önállóságra.
- A tanulás iránti motivációt változatos tanulási stratégiákkal és módszerekkel kívánjuk fenntartani (differenciált óraszervezés, kooperatív technikák interaktív táblán feladatok). Igyekszünk az együttműködési készséget a különböző kooperatív technikák alkalmazásával megerősíteni. Szem előtt tartjuk a tanulók egyéni terhelhetőségét, életkori jellemzőit.
- A délutáni szabadidő jó alkalom a társas kapcsolatok és a közösség fejlesztéséhez.

• **Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása**

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása; a mentális képességek célirányos fejlesztése; az önálló tanulás és az önművelés alapozása.

• **A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása**

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák

továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- Fontos szerepet kap a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

4. Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján

- az iskola minden osztályban megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
  - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
  - iskolai sportkörben való sportolással,
  - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: a tanuló legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi életéhez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

5. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Választható tantárgyak:

- 4-8. évfolyam: angol/német
- 1-8. évfolyam: Etika/ Hít- és erkölcsstan (1 óra)
- 7-8. évfolyam: második idegen nyelv választhatósága a lehetőségek figyelembe vételével (heti 1 óra), értékelése: szöveges értékelés félévkor és év végén

Az 1. évfolyamon lehetőséget biztosítunk tanítóválasztásra, amennyiben a választás az osztályszervezés elveivel összeegyeztethető (HHH arány, SNI arány, arányos osztálylétszámok, bejárók száma, heterogén osztályok). Amennyiben a választás minden tanuló számára nem biztosítható, előnyben kell részesíteni a körzetben lakót és a HHH tanulót.

Az iskola bizonyos tantárgyak esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja, és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató pedagógusok véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbszeti vizsga letétele. A különbszeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat a pedagógusok közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre külön pedagógus vezetésével.

Az intézmény – felmenő rendszerben - akkor tudja biztosítani az idegen nyelv választásának a lehetőségét, amennyiben a választás következtében létrejövő csoportok létszáma eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény mellékletében meghatározott minimális csoportlétszámot.

7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával, és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

Iskolánk biztosítja az intézményen belül a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki az esélyteremtést támogató lépéseket, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- tankötelezettség teljesítésében
- tanításban, ismeretközvetítésben
- az egyéni fejlesztésben

- személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok során
- az értékelésben
- a tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés és büntetés gyakorlatában
- gyermek - és ifjúságvédelemben
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humán erőforrás fejlesztésében, a pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

A fentiek érdekében a következő lépéseket tesszük:

- Elősegítjük az óvodából az iskolába való átmenetet.
- Csoportszervezésben a HH és HHH arányokat figyelembe vesszük.
- A tanulók kompetenciamérését rendszeresen elemezzük, különösen a HHH tanulók körében.
- A lehetőségeknek és igényeknek megfelelően bekapcsolódunk az Útravaló ösztöndíj programba.
- A lemorzsolódás kockázatában érintett tanulókat segítjük.
- Igyekszünk azon HHH tanulók számát növelni, akik sikeresen teljesítik az évfolyam követelményeit.
- Törekszünk arra, hogy minél több HHH tanuló végezze el jó eredménnyel az általános iskolát.
- A lehetőségek keretein belül minél több HHH tanulót juttatunk el érettségit adó középiskolába.
- A tanulókövető rendszer segítségével továbbtanulóinkat figyelemmel kísérjük.
- Igyekszünk a HHH tanulókat nagyobb arányban bevonni a tanórán kívüli foglalkozásokba.
- A fejlesztő terem eszközeit bővítjük.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a tanulási nehézségekkel küzdő és SNI tanulók ellátására, felzárkóztatására.
- Erősítjük a befogadó szemléletet.
- Új integrációs oktatási programok, formák és módszerek megismerésével segítjük az esélyegyenlőség érvényesülését.
- Szabadidős programokba HH és HHH tanulók nagyobb arányba való bevonására törekszünk.

- Az éves monitoring vizsgálatnak megfelelően készült értékelésről a partnereket - különösen szülőket, fenntartót - tájékoztatjuk.

Az esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai célok és feladatok:

- A minőség javítása érdekében az intézmény feladata folyamatosan napirenden tartani, a nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai tökéletesítését, korszerűsítését:
  - a személyiségfejlesztéssel és a közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
  - a beilleszkedési, magatartási nehézségek „kezelésével” összefüggő és a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő pedagógiai tevékenységeket,
  - a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet.
- Az esélyegyenlőség biztosítása, a szociális hátrányok enyhítése érdekében fontos az amúgy is növekvő létszámú HH és HHH, SNI tanulók tudatos, kiemelt foglalkoztatása, fejlesztése, korszerű pedagógiák alkalmazása.
- Pedagógusaink rendszeresen alkalmazzák a korszerű pedagógiai módszereket: differenciáló módszertant és a kulcskompetenciákat fejlesztő eljárásokat, egyéni fejlesztést.

Az esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai eljárásaink

Pedagógiai munkánk középpontjában az egyéni képességek kibontakoztatása, a személyre szóló fejlesztés áll.

Intézményünkben megvalósul az integrált nevelés, befogadó, inkluzív intézményi szemlélet.

- A pedagógusok a tanulók csoportos foglalkoztatásakor figyelembe veszik az egyéni adottságokhoz igazodó módszereket, segítik a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő, valamint tanulási kudarcnak kitett tanulók munkáját. Ezeknek a problémáknak a megoldásában, a felzárkóztatásban nagy segítséget nyújt az egyéni foglalkoztatási módszer, mely intézményünk oktatási struktúrájából adódik.
- Mivel egyre magasabb a részképességzavarokkal küzdő gyermekek száma, az ő esetükben ezt elsősorban a haladási ütem lassításával igyekszünk segíteni.

Az esélyegyenlőség feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi formák, eszközök

- Intézményünkben az esélyegyenlőség biztosítására a következő foglalkozási formákat tartjuk célravezetőnek:
  - a csoportos tanórákon differenciált foglalkoztatás,
  - egyéni fejlesztés.

- Programjaink, kulturális és művészeti tevékenységeink segítik növendékeink ismereteinek bővítését. Ezek a programok nagymértékben kielégítik a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos elvárásokat, jól szolgálják a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését, a szociális hátrányok enyhítését célzó pedagógiai tevékenységet.
- A kötelező csoportos foglalkozások átjárhatóságát biztosítjuk a tananyag, a tantervi haladás, a módszerek, eszközök azonosságával, valamint azzal, hogy egy évfolyamon belül több osztályban, több időpontban (más- más napokon is) tudjuk biztosítani az órák látogatásának lehetőségét.
- Vidékről bejáró tanulóink nagy része a tömegközlekedést veszi igénybe. A bejáró tanulóknak biztosítjuk a buszok menetrendjéhez igazodó órabeosztást, valamint a vidéki tanulók óráit - ha lehetséges - kapcsoljuk a kötelező tárgyi órákhoz, ezt követően pedig a buszok indulásáig biztosítjuk számukra az intézményben tartózkodási lehetőséget.

Hangsúlyos területek:

- A veszélyeztetett tanulók kiemelt figyelemmel kísérése.
- A kisebbséghez tartozó tanulók számára az identitástudat kialakulásának segítése.
- Az egyszülős családokban élő gyermekek anyagi és pszichés helyzetének, tanulmányi eredményeinek figyelemmel kísérése.

Kapcsolattartás

Az érintett gyermekek szülei rendszeresen tájékoztatást kapnak gyermekük fejlődéséről. A rendszeres kapcsolat kiépítéséhez szükséges a szülők együttműködése is.

9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, az értékelés diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái, továbbá a tanulók írásbeli és szóbeli beszámoltatásának formái

Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák javíthatók. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya:

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
Tanév eleji diagnosztizáló	Százalékos kiértékelés Nem osztályozható!	Állapotfelmérés
Félévi szummatív	Százalékos kiértékelés	Összefüggő témakörök egymásra épülésének ellenőrzése
Tanév végi szummatív	Százalékos kiértékelés	Adott tanév tananyagának beépülése
Témakörönkénti, formatív dolgozat	Százalékos kiértékelés	
Témazáró dolgozat	Százalékos kiértékelés	Egy témakör beépülésének ellenőrzése
Írásbeli felelet		Rövidebb szakasz teljesítettségének ellenőrzése
Gyűjtőmunka	A munkaközösség által meghatározott módon értékelve	Az önállóság fejlődésének vizsgálata
Órai munka	Pontozásos módszerrel	Napi nyomon követés
Témahét, projekt	A tanórai és a házi felkészülés során végzett tevékenységek osztályozhatók, a kooperatív technikák során alkalmazott módszerek a mértékadóak.	A tanuló egyéni és csoportos teljesítményének és tudásának értékelése, továbbá a csoportban végzett munkában való részvétel, az együttműködés szintjének értékelése.
Írásbeli házi feladat	Az értékelés egyedi módja szerinti módszerrel	Az otthoni gyakorlás ellenőrzése, hibák javítása, szorgalom

Mérés

A nevelő-oktató munka iskolákra vonatkozó mérés-értékelési rendszerének kialakításával az a célunk, hogy hatékonyan segítse a Nemzeti alaptantervben és a pedagógiai programunkban megfogalmazott nevelési-oktatási célok elérését, biztosítsa a pedagógiai munka eredményességét, hatékonyságát. Olyan eszközrendszert állítunk össze, amely segíti a megbízható információk gyűjtését a tanulói, pedagógusi és az intézményi teljesítményekről a fejlesztés érdekében.

A mérések és az azok elemzése során szerzett adatok az intézmény külső és belső kommunikációjának fontos eszközei.

A mérések szintjei:

- Központi mérések
- Fenntartói szintű mérések
- Intézményi szintű mérések
- Partneri elégedettségvizsgálat és igénymérés,
- Intézményi önértékelés-összehasonlító elemzés és trendvizsgálat

A mérés tanévekre lebontott feladatait a munkaterv tartalmazza.

Az értékelés

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése. Az integrált oktatást vállaló iskolákban az értékelés kérdése külön figyelmet igényel.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési módot különböztetünk meg:

- a minősítő értékelést (teljesítménymérést),
- a diagnosztikai értékelést és
- a fejlesztő értékelést.

Tanulmányi munka

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;

- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – kerüljön sor írásbeli és szóbeli számonkérésekre is. (A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)
- A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott, fejlődött-e vagy hanyatlott az előző értékeléshez képest.
- A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
  - Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
  - A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
  - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. Etika, hit-és erkölcstan tantárgyból szöveges értékelést kapnak a tanulók. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
    - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
    - JÓL TELJESÍTETT
    - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
    - FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
  - A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a

témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a Krétán keresztül. A bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja vagy pótoltatja.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását
  - napi szinten
  - témakörök szintjén
  - komplexen (iskolánk kidolgozott innovációja szerint)
- tanórán kívüli magatartását
- felszerelésének meglétét
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei legyenek előre ismertek.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestületi döntéssel határozzuk meg:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység.

Példakép állításával is próbáljuk alakítani tanulóink személyiségfejlődését, mely szerint a nyolcadik osztályos tanulók közül kiválaszthatunk olyan tanulót vagy tanulókat, akik az évek során folyamatos munkájukkal kiérdemelték az iskolaközösség elismerését.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák: Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,

- igazgatói,
- nevelőtestületi.

A jutalmak odaítéléséről - a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után - az igazgató dönt.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák: jutalomkirándulás, kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás-látogatáshoz).

A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus tanügyigazgatási jogköre. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek, és teljesíthetőnek kell lenni.

Az értékelés különböző formáit használjuk az iskolában. A vonatkozó jogszabályi előírások alapján szöveges értékelést az alsó tagozaton: az első évfolyamon és második évfolyamon az első félévben használunk, majd 2-8. osztályban az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A félévi és év végi szöveges értékelő rendszerek mellett megjelennek a havonként történő értékelési módok is.

A szöveges, írásbeli értékelésekben jól nyomon követhető az iskola értékelési rendszerének négy alkotóeleme: a tevékenység, a produktum, a feltétel és a kritérium.

Az első három félévben egyénre szabott fejlődési beszámolót kapnak a tanulók és a szüleik. Az értékelési szempontok összetettek, nem egy-egy tantárgyra, hanem a tanuló egész személyiségére koncentrálnak.

Az értékelési ívek tartalmazzák:

- a tanulást befolyásoló tényezők fejlettségének,
- a tanulási technikák szintjének,
- a kommunikációs és olvasási képességek,
- a számolási és matematikai képességek,
- a művészeti és mozgásos tevékenységek értékelését,
- a gyermek érzelmi életének és társas kapcsolatainak főbb jellemzőit.

A szöveges értékelés arra is lehetőséget kínál, hogy a pozitívumok kiemelésével buzdítsa a tanulókat, sőt, a lehetséges fejlesztési irányt is megmutassa.

Fontos, hogy az integráltan oktató, enyhe értelmi fogyatékos tanulók értékelésekor a rájuk vonatkozó, az adott évfolyamon feltüntetett csökkentett vagy módosított követelményrendszer a meghatározó.

Az írásbeli beszámoltatás formái

A 4-8. évfolyamon a témazáró dolgozat tartalmazhat legfeljebb két minimumkérdést, amelynek teljesítése a dolgozat legalább elégséges szintű értékelésének feltétele. A minimumkérdés a témazáró dolgozat első két kérdése lehet, mely kizárólag a törzsanyagra vonatkozhat. A feladattípusra a dolgozatban egyértelműen utalni kell.

A kisdolgozatok, szódolgozatok nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

A felsorolt értékelési formák közül az írásbeliek értékelésénél az alsó és felső tagozaton egyaránt a következő értékelési skálát alkalmazzuk:

91%–100% = 5 (jeles) - kiválóan teljesített/kiválóan megfelelt

76%– 90% = 4 (jó) - jól teljesített/jól megfelelt

51%– 75% = 3 (közepes) - megfelelt

34%– 50% = 2 (elégséges) - gyengén megfelelt

0%– 33% = 1 (elégtelen) - nem felelt meg

A témazáró dolgozatok súlya kétszerese a szóbeli vagy írásbeli feleleteknek, ahogy ezt a Kréta rendszere is rögzíti. A témazáró dolgozatot a pedagógus 5 munkanappal az írás előtt bejelenti, Kréta rendszerben jelzi. A témazáró dolgozat javítása 10 munkanap alatt történik. Egy napon két témazáró dolgozat íratható.

A témazáró dolgozatok érdemjegye legkésőbb a dolgozatírást követő 11. munkanapon napon kerüljön be a Krétába. A szóbeli feladatok érdemjegye legkésőbb a felelet utáni 3. munkanapon, a röpdolgozatok érdemjegye a megírás után legkésőbb az 5. munkanapon kerüljön be a Krétába.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A tanuló értékeléséről a szülő rendszeresen értesítést kap. A Kréta bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja vagy pótoltatja.

A szóbeli beszámoltatás formái, az értékelés módjai:

- Szóbeli felelet
- Önálló kiselőadás
- Tanórai munka

Az alsó tagozat első három félévében a tanulók teljesítményének értékelése a jogszabályban meghatározottak szerint szöveges formában történik.

A későbbiekben (a harmadik félév után) a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig:

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti (írásbeli teljesítménye eléri vagy meghaladja a 90%-ot).

Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti (írásbeli teljesítménye 75%-90% között mozog).

Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti (írásbeli teljesítménye 30%-50%, illetve 50%-75% között ingadozik). Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti, írásbeli teljesítménye nem éri el az 30 %-ot. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai:

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Nevelési eredményvizsgálatok

Célja: megmutatja a tanulók neveltségi, fejlettségi állapotát, a nevelés hatékonyságának elemzésére ösztönöz, és mindezzel megalapozza a további nevelőmunka tudatos, célratörő irányítását, korrekcióját és továbbfejlesztését.

A személyiség neveltségének mutatói

- Az egyén tevékenysége.
- A tevékenység folyamatában kialakuló erkölcsi tudata.
- A tevékenységben kialakuló tulajdonságok, készségek, képességek, attitűdök.
- A tevékenységre ösztönző motívumok.
- Az egyén életmódja.

A közösség fejlettségi állapotának mutatói

- A közösség tevékenységrendszerének tartalma és kiterjedtsége.
- A közösség szerkezetének sajátosságai.
- Az önkormányzati tevékenység minősége.
- A közvélemény minősége.
- A közösség külső kapcsolatainak fejlettsége.

Eredményvizsgálati módszerek

- Megfigyelés.
- Beszélgetés.
- Kérdőíves felmérés.
- Pedagógiai helyzetteremtés.
- A tanulói produktumok elemzése.
- Az iskolai dokumentáció tanulmányozása.
- A végzett növendékek helytállásának vizsgálata.
- Az intézménybe érkező első osztályos tanulók neveltségi szintjének felmérése és a feladatok meghatározása.
- A negyedik osztályba történő átlépéskor a neveltségi, fejlettségi mutatók vizsgálata.
- Nevelési értekezletek témája (évente egyszer) valamelyik neveltségi szint széleskörű vizsgálata.
- A félévi és év végi osztályozó értekezleten részletes beszámoló az osztály neveltségi szintjéről, és a következő időszak feladatairól.
- Félévenkénti magatartás és szorgalom nevelőtestületi értékelése.

Oktatási eredményvizsgálatok

- "Bemenetkor" az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztő pedagógus segítségével.
- Országos mérések:
  - Kompetenciamérés: szövegértés, matematika, idegen nyelv, természettudomány, digitális kultúra, történelem.
  - Pályaorientációs mérés
  - NETFIT
  - DIFER

10. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Nevelési folyamatunk nem évfolyamokra, hanem a 8 éves képzés egészére vonatkozik. Célunk, hogy iskolánkat a képzés bármely szakaszában is hagyják el tanulóink képesek legyenek életkori sajátosságaiknak megfelelően helyesen dönteni, az új közösségben is megtartani az itt megszerzett értékeket.

A neveltségi szint mérését 3 nagy csoportra bontjuk, mely kapcsolódik az alábbi szakaszokhoz:

- 1-3. osztályban az iskolai életbe való integrálódást segíti,
- 4-5. osztályban, mely a tagozat-váltás okozta nehézségeket hivatott megkönnyíteni,
- osztály komplex vizsgálata, melyben felmérjük, hogy a 8 éves képzés, nevelés milyen színvonalon valósul meg.

Minden év elején mérjük (1-8. osztály) a közösségek fejlettségi szintjét. Így természetesen szociometriai vizsgálattal, és annak értékelésével kezdünk minden tanévet, és ennek ismeretében határozzuk meg a közösség és azon belül a tanulókra vonatkozó célokat és feladatokat.

Körzeti beiskolázású iskolaként a következő nevelési területeken kívánjuk erősíteni a minőséget:

- Erkölcs: alapvető emberi értékek, melyet a pedagógiai program és a házirend tartalmaz (pl.: szeretet, tisztelet, felelősségérzet stb.).
- Környezetkultúra (vonatkozik a környezet kialakítására és jelenlegi állapotának, állagának megőrzésére, fenntarthatóság elérése).
- Fegyelem (önfegyelem, „kollektív” fegyelem)
- Eddigi tapasztalataink alapján külön figyelmet fordítunk minden évfolyamon a tanulók és felnőtt (gyermek-szülő, gyermek-pedagógus... stb.) kapcsolat optimalizálására.
- A kulturált kommunikáció terén kívánunk javítani.
- Munkához való viszony és az önművelésre való igény fejlesztése.

Minden tanulócsoportról készül a csoporton belüli kapcsolatokat ábrázoló szerkezeti diagram, mely feltárja a csoport szerkezeti hiányosságait, az egyes tanulók esetleges kirekesztettségét. Megjelenik a csoportokban a szerepvállalás, illetve a szerepek felosztásának tényleges alakulása. Legyünk tisztában a csoport külső és belső kommunikációs szokásaival. Felmérésünk tükrözi a gyermekek szocializációjának szintjét, illetve fejlesztési lehetőségeit. Kialakult képünk kell, hogy legyen arról, hogy az osztályközösségeket miként tudjuk az iskolai közösségbe integrálni úgy, hogy arculatukat megőrizve önállóak maradhassanak.

A felvázolt mérések alapvető szempontjai:

- a tanulók egymáshoz való viszonya
- szülő és pedagógus viszonya
- gyermek pedagógus viszonya
- gyermek-szülő viszonya.

Ezeket a szempontokat a következő eszközök felhasználásával kívánjuk megvizsgálni:

- beszélgetés, interjú (egyéni és csoportos)
- kérdőív
- rajz
- szerepjáték

A felmérések során szerzett információkat a következő évi osztályfőnöki és napközis munkatervbe kívánjuk beépíteni.

A megvalósításért közösségenként az osztályfőnökök felelősek, az átfogó vizsgálat összegzését a munkaközösség-vezetők, illetve az igazgató végzi.

Ezen ismeretek tudatában tudjuk a következő tanév kiemelt nevelési céljait meghatározni.

Magatartás

- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és ezt a Krétába, illetve a bizonyítványba bejegyezi.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
- A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.
- A félévi és az év végi osztályzatot az é és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az elvárásokat a házirend tartalmazza, mely az alapvető erkölcsre, értékekre épül.

Példás:

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó:

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó:

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz:

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.

- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói intézés.
- Fegyelmi intézkedések
- Feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- Magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- Társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- Viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- Több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- Több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az a tanuló, aki kötelességeit megszegi, fegyelmi intézkedésben részesítendő. Fokozatai:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói megrovás.

Szorgalom

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

- A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az Krétába, illetve a bizonyítványba bejegyzí.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.
- A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Példás:

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendszerben, maximálisan felkészül.

- Tanulmányi munkájában többlet feladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.
- Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- Tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- A tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi;
- Munkavégzése pontos, megbízható;
- A tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- Taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó:

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többlet feladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.
- Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- A tanórákon többnyire aktív;
- Többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- Taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó:

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.
- Osztályfőnöki intője van.
- Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- Tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- Érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- Önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag:

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.

- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.
- Képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- Az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- Feladatait többnyire nem végzi el;
- A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

11. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés, aminek előkészítése nagy figyelmet, körültekintést kíván a tanároktól. A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

Az írásbeli feladat:

- változatos legyen
- előkészített legyen
- az elmélyítést segítse
- gyakoroltasson
- szoktasson csoportos munkára
- az összes házi feladat kevesebb, mint felét tegye ki.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést
- fejlessze a beszédkésztséget
- teremtsen lehetőséget együttműködésre
- fejlessze a verbális memóriát
- tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát
- az összes házi feladat több mint felét tegye ki.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.
- A tanulókat (versenyre készülőket, a tantárgy iránt aktívan érdeklődőket) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet (angol, német), a digitális kultúrát, a matematikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására. A foglalkozások megszervezése a tanulók készségének, kompetenciájának, valamint érdeklődésének felmérése alapján történik minden tanév májusában.

Egyéb foglalkozások szervezése

A foglalkozások szervezésénél a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.

Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve.

A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve a nevelőtestület dönt.

A tanuló számára a választott foglalkozáson való részvétel kötelező. Év elején, illetve év közben a foglalkozásokon való részvétel módosítása a szülő és az igazgató jóváhagyásával történhet.

13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag megismertetésének módjai:

Beiskolázási körzetünkben cigány nemzetiségűek élnek.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be:

5. évfolyam: hon-és népismeret tantárgy

A nemzetiségekről szóló oktatás színterei

- A következő tanítási órák: hon-és népismeret, történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, dráma és tánc és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok.
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.

14. A tanulók fizikai állapotának mérése, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdenünk. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítanunk. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése:

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, melyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el az 5-8. évfolyamokon a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal januártól áprilisig. A felmérés a „NETFIT teszt” alapján került összeállításra.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

A szülők a tanulók eredményeit egyéni mérési kód alapján az MDSZ honlapján nyomon követhetik.

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok az 1-4. évfolyamon megtalálhatók a következő oldalon:

www.mdsz.hu/netfit/.

15. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az iskola egészségnevelési elvei

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell, hogy testileg, lelkileg egészséges, kiegyensúlyozott, megfelelő önismerettel rendelkező fiatalokat neveljen, akik majd önálló felnőtt életükben képesek lesznek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismerjék meg a környezet veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata még, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Célunk az, hogy olyan fiatalokat neveljünk, akikben erős a tenni akarás az egészséges életvitelre, akik képesek lesznek a társadalom kihívásaihoz való alkalmazkodásra, akik tudnak felelősen döntéseket hozni.

Ennek érdekében igyekszünk felkészíteni őket arra, hogy tudjanak nemet mondani a folyamatosan jelenlévő drogcsabításnak, hogy értelmes, aktivitást, kreativitást igénylő feladatokban találják meg önmagukat.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon /serdülőkor/ fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészség védelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az **is**, hogy segítsen a

tanulóiban kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához
- a helyes értékrend felépítéséhez
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez
- az életmóddal kapcsolatos / biológiai-pszichés/ tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás gyakorlati hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességeket fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez
- az egész napos iskola programja

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása
- az egészség visszaszerzésére irányuló és az
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok:

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.

- Fejtsse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzet-megoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakas elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

1. Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskolás korú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembe vételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

2. Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akarataikat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika, stb.
- „Egységóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

3. Tanórán kívüli feladatok:

- Szakkörök
- Egységnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások
- Mindennapi testedzés megvalósítása:
- Testnevelés órákon
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása

Az iskola sportköre tagja a Diák Sportszövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egységfejlesztésünket segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.

Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenció csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

4. Egységnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,

- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok /testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb./
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás - mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény /pihenés, tanulás, olvasás, mozgás/
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő-és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana / időbeosztás, hely, testtartás, stb./
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás- öltözködés-személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiénája, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékkrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánpótlás
- Nemi érzés tudatosulása

Káros szenvedélyek-helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek /kávé, csokoládé/energiailal, szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, telefon, internetes játékok rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
- Nemi egészség, harmónia
- Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény-, állatvilág védelme
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem-elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás,
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési-stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása

A program megvalósulása az iskola munkatervében leírt módon történik.

Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását.

A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

5. A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, váljanak spontán végzett cselekedetekké. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetők.

6. Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a programtervekben és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

16. Az iskola környezeti nevelési programja

• Helyzetkép

– Belső: az iskola

- Előélet, hagyományok

Iskolánk a környezeti nevelés területén rendelkezik néhány hagyománnyal, amelyek a környezettudatos nevelést szolgálják. Intézményünk rendszeresen részt vesz a meghirdetett papírgyűjtési akciókban, tavaszi szemétszedési akciókban, iskolanapi kirándulásokon, a Kihívás Napja, a Föld Napja, valamint a Madarak és Fák Napja rendezvényeken. Az eddig meghirdetett programok nagyszámú gyereksereget mozgattak meg, ráirányította figyelmüket közvetlen környezetükre.

- Iskolánk épülete

Iskolánk az 1980-as évek közepén épült, viszonylag újnak és korszerűnek mondható épületegyüttes. Felépítésében a beton és a téglá dominál, fa tetőszerkezetű, betoncseréppel fedett, külső részét fokozottan hőszigetelő anyag borítja.

Az aula, a tantermek és folyosók, mosdóhelyiségek villamosenergia-hálózatának teljes felújítása megtörtént 2023 nyarán.

Az épület fűtése gázkazánokkal megoldott, a külső nyílászárók gumitömítéssel ellátottak. A tanításhoz szükséges termek, szobák, tornaterem, klubszoba, könyvtár stb. rendelkezésre állnak. A sötétítő függönyök cseréje megoldandó feladat.

A mellékhelyiségek a mindennapi, intenzív használat miatt jelentős felújítást igényelnek. Különösen az ajtók és csaptelepek.

Iskolánk belvilága gyermekközpontúságot mutat: a folyosókon a gyermekek munkái díszlenek, tablók, festmények, rajzok díszítik a falakat, a faliújság folyamatosan, alkalomhoz, jeles napokhoz illően bemutatja a diákok munkáit.

Az iskolabútorokon az elhasználódás jelei mutatkoznak, főleg a székeken. Rendeltetésszerű használat mellett azonban még sok évig használhatók. Rendszeresen cseréljük a műanyag talpakat.

Minden osztály rendelkezik szekrényekkel, ahová a felszerelésüket, illetve a ruháikat rakhatják a tanulók.

Az iskola technikai eszközökkel való ellátottsága megfelelő. 11 teremben interaktív tábla található. A két számítástechnika-teremben 20-20 számítógép található. Okos tanteremmel bővül iskolánk 2023-ban.

A technikaterem eszközei fejlesztést igényelnek. Tableteket tudunk osztani a tanulóknak tanórai vagy otthoni tanuláshoz. Húsz asztali számítógépnek kell helyet találnunk, bútorzatot beszerezni, és beszerelésüket elvégeznünk.

- Étkeztetés

Az iskola ebédlője viszonylag nagy alapterületű, négy osztály egyidejű étkeztetése megoldható. Az ebédlő önkiszolgáló jellegű. Bejárata közvetlenül az aulából közelíthető meg, ami elég közeli ahhoz, hogy a főzések alatt keletkező szagok szétterjedjenek az iskola épületében.

Az ételek elkészítésénél a törvényben meghatározottak szerint járnak el.

- Iskolaudvar

Az udvart minden oldalról kerítés övezi. Felújítása folyamatos. Az udvar nagy része fűvel borított, betonozott és aszfaltozott pályák is találhatóak. A kerítés mentén fasor húzódik, pihenésre néhány pad szolgál (bővíteni kell még a számukat).

A szemétygyűjtés jelenleg vegyes rendszerű. Közelebbi feladat a szelektív gyűjtés biztosítása.

Tervezzük egy új, modern játszótér építését.

– Külső: a település és a régió, a helyi értékek

- A város természeti, társadalmi, gazdasági helyzete

- síkvidéki település, dombokkal övezve, jelentős észak-déli, illetve kelet-nyugati átmenő forgalommal terhelt
- 8300 fő lakosú város, amelynek lakói főleg a szolgáltatásban dolgoznak
- a városban és a környéken keletkezett hulladék összegyűjtése a hagyományos és szelektív gyűjtőkben történik, elszállításuk megoldott a város melletti legális lerakóba
- sajnos a tiltás ellenére minden évben keletkeznek illegális szeméttelpek, elsősorban a város környéki erdőkben
- a városnak – mivel regionális központ – a közoktatás és a kultúra területén megfelelő számú és fokú intézménnyel rendelkezik

- óvodák, általános iskolák, gimnázium és szakközépiskola szolgálja az oktatást
- a művelődési központ és a könyvtár pedig a kultúra területén fejt ki áldásos tevékenységet
- a város körül több tíz kilométer kerékpárút épült közlekedésbiztonsági és turisztikai célokat szolgálva
- a civil szervezetekkel való kapcsolat felvétele megtörtént, illetve folyamatban van, bevonásuk a környezeti nevelésbe nélkülözhetetlen

- A régió jellemzése

- elsősorban dombvidéki terület, kisebb medencékkel és patak völgyekkel tagolva
- a legközelebbi nemzeti park, az Őrségi Nemzeti Park, illetve a vétyemi ősbükkös és a lentiszombathelyi tölgyes fokozott védelem alatt áll
- környezetünkben jelentős nehézipar nem alakult ki, inkább mezőgazdasági tevékenységgel jellemezhető a körzet
- a határok átjárhatósága óta fellendült az idegenforgalom (jelentős a betelepültek száma)

• Erőforrások

– Belső személyi erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.	Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések).	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésére osztályközösségi szinten.
iskolaorvos-iskolavédőnő	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját terepgyakorlatokon	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával.	A pedagógusok terheinek csökkentése, gyakorlati szakértelem.

technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, hőszigetelés.	Zöldítési program, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás.
szülők	Előadások tartása, szemléltető eszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

– Külső személyi erőforrás

Iskolánk a környezeti nevelés elősegítése érdekében felvette (illetve fel fogja venni) a kapcsolatot a megyei pedagógiai intézet, az Őrségi N. P., az erdészet, a környezetvédelmi felügyelőség és a Nemzeti Népegészségügyi Központ képviselőivel.

– Anyagi források

Az iskolai költségvetés az adott év munkatervének megfelelően biztosítja a forrásokat.

Az Arany János Alapítvány Kuratóriuma írásos kérelem alapján nyújt anyagi támogatást (pl. sítáborozás).

Pályázat: a pályázatok figyelése valamennyi kolléga feladata.

Alapelvek, célok

• Alapelvek

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell vizsgálnunk:

- a fenntartható fejlődés
- kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései
- alapvető emberi szükségletek
- elővigyázatosság
- biológiai és társadalmi sokféleség
- ökológiai lábnyom.

• Hosszú távú célok

A hosszú távú fennmaradás és fenntarthatóság érdekében iskolánk a következő célokat fogalmazta meg:

- elő kell segíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát;
- ki kell alakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé kell, hogy váljék;

- érzékennyé kell tenni a tanulókat a környezet állapota iránt;
- be kell kapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába;
- képessé kell tenni a tanulókat arra, hogy személyes tapasztalataik alapján együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

• Rövid távú célok

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás valamennyi területén jelenjen meg!	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket. A tanórán kívül természetes környezetben is valósuljon meg a környezeti kultúra kialakítása (iskolai kirándulások)	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: - átdolgozott tanmenetek; - több környezeti nevelési tartalom a tanórákon; - változatosabb tanítási, tanulásegítő környezeti nevelési módszerek.
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Egyre több szülő, tanár vesz részt a programokon. Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Tisztasági őrzőszolgálat szervezése (diákönkormányzat). Szelektív hulladékgyűjtés – egyelőre csak a papír folyamatos gyűjtése, tárolása és elszállításának megszervezése. A helyes vásárlói szokások kialakítása.	Javul az iskola tisztasága. A tanulók és az iskola dolgozói szelektíven kezelik a papírhulladékot. Csökken az elszállított szemét mennyisége. Kevesebb a csomagolási hulladék a szemetesekben.
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések. Mérések, számítások, következtetések és ezek közzlése a különböző fórumokon.	Nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, égve felejtett lámpák. Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámláján szereplő összeg.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!	Résztétel az Oktatóközpont programjain, pályázatain; a természetben, környezetben végzett szemlélődés, vizsgálódás, kutatómunka, kiállítások, vetélkedők, előadások szervezése a „Jeles napokra”.	Ha ismeri környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvjá. Az Oktatóközpont rendezvényein egyre többet érdeklődnek, tudnak a helyi környezetről és ezt a többieknek is szívesen elmondják.

Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!	„Örökbefogadási” akciók: egy-egy fához, területhez, szoborhoz, patakszakaszhoz stb. rendszeresen visszajárnak, figyelik változásait, gondozzák. Faültetés, téli madáretetés.	Változik az osztály közvéleménye, morálja. Beszélgetéseken, osztályfőnöki órákon, kirándulásokon egyre többször téma a szülőföld értékei. A tanuló kötődik környezetéhez egy darabkájaéhoz, és ezen keresztül átérzi környezetünk megővésének fontosságát.
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét, megalapozva az élethosszig tartó tanulást!	„Zöld sarok” kialakítása az iskolai könyvtárban, szakkönyvek, folyóiratok, videóanyag és CD-k beszerzése. Internet-hozzáférés biztosítása.	Egyre több gyerek kér feladatot, tart kiselőadást, „sűrög-forog” a könyvtárban, ír cikkeket, tudja használni a szakirodalmat. Szép eredményeket érünk el a különböző versenyeken.

• Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban megfelelő módon egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Ezeket tanórai keretben, illetve tanórán kívüli lehetőségekkel valósítjuk meg.

– Tanórai keretek

- Hagyományos tanórai foglalkozások

Hagyományos tanórai foglalkozás alatt a 45 perces órákat értjük. A tanárok a tanmenetükben jelölik a környezeti neveléssel kapcsolatos feladatokat és azokat megvalósítható módszereket.

- Nem hagyományos tanórai foglalkozások

Lényege, hogy komplex formában valósítja meg a környezeti nevelés legfontosabb célkitűzéseit. Iskolánkban ezek a következők:

- egy-egy téma feldolgozása projektmódszerrel
- nem tanteremben tartott óra
- Jeles Napok – témanapok
  - Víz Világnapja (március 22.)
  - Föld Napja (április 22.)
  - Madarak és Fák Napja (május 10.)
  - Környezetvédelmi Világnap (június 5.)
  - Takarítási Világnap (szeptember 23.)
  - Állatok Világnapja (október 4.)
  - Takarékosági Világnap (október 31.)

- Magyar Diáksport Napja (szeptember 29.).

- Témahetek:

- Fenntarthatósági témahét
- Digitális témahét
- Pénz7 (minden tanév márciusában, áprilisában)

- **Tanórán kívüli lehetőségek**

- szakkör
- gyűjtőmunka
- vetélkedő
- kézműves foglalkozás
- kampányok
- kirándulás, túra
- tanulmányút
- pályázatokon való részvétel
- hulladékgyűjtés
- kiállítás (készítés, megtekintés)
- települési környezet szépítése

A Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat értelmében a intézmény 7-8. évfolyamos tanulói a Zalaegerszegi Tankerületi Központ által koordinált programban részt vesznek.

- **Módszerek**

A tananyag feldolgozása hagyományos, illetve a hatékonyabb élményalapú, tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerekkel történik meg. Ilyenek például:

- játékok
- modellezés
- riport módszer
- projekt módszer
- terepgyakorlati módszer

- **Taneszközök**

Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.

Térképek, tájékozási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.

Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, bonckészlet stb.).

Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.).

Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.).

Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseéhez (pl. megfelelő szerszámok).

• **Az iskolai környezet**

Az iskolai környezet jobbá tétele állandó feladat. A program első felében lévő helyzetelemzés rávilágít, hogy mely területeken kell még javítani. Így például:

- padok kihelyezése a folyosókra,
- vizesblokkok felújítása,
- étkező székeinek cseréje, függönyök cseréje,
- szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtése.

• **Kommunikáció**

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan tájékozódjanak, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – ezen képességek napjainkban nélkülözhetetlenek.

- Iskolán belüli kommunikáció formái
  - kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel;
  - házi dolgozat készítése;
  - posztterek készítése és bemutatása;
  - faliújságon közölt információ készítése;
  - szórólapok készítése;
  - munkaértekezletek (tanároknak).
- Iskolán kívüli kommunikáció formái
  - környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból;
  - környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása;
  - a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal;
  - levelezés tanárokkal, szülőkkel, diákokkal (e-mail, Messenger, honlap).

• **Ellenőrzés, értékelés**

Az iskolai helyiségek, az étkezés, a környezet ellenőrzése.

A tanulók környezettudatos magatartásával kapcsolatos kérdőíves felmérés.

Elégedettségvizsgálat a környezet helyzetével, változásaival kapcsolatosan a tanulók, a pedagógusok és a szülők körében.

A tanulók értékelése a hagyományos értékelési formák és elvek szerint történik a tantervi keretben.

A tanítási órákon kívüli tevékenység elismerése, jutalmazása helyi formák szerint történik (jutalom, kirándulás, dicséret, oklevél stb.).

16. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Az iskolai jutalmazás formái

Azt a tanulót, aki képességéhez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport-, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret,
- igazgatói dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen vagy a ballagáson az iskola közössége előtt vehetnek át.

Igazgatói dicséretben részesülnek azok a tanulók, akik versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon, városi műsorokon színvonalasan, eredményesen szerepelnek, szereplésükkel és példamutatásukkal öregbítik iskolánk hírnevét.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Az iskolai fegyelmezés formái

- Azt a tanulót, aki
  - tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
  - a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
  - igazolatlanul mulaszt, vagy
  - bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.
- Az iskolai büntetés formái:
  - szaktanári figyelmeztetés,
  - napközis nevelői figyelmeztetés,
  - osztályfőnöki figyelmeztetés,
  - osztályfőnöki intés,
  - osztályfőnöki megrovás,
  - igazgatói figyelmeztetés,
  - igazgatói intés,
  - igazgatói megrovás,
  - tantestületi figyelmeztetés,
  - tantestületi intés,
  - tantestületi megrovás.
- Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.
- A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:
  - az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;

- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszecital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
  - a szándékos károkozás;
  - az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
  - ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.
- A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
  - Ha a tanuló a köteleességeit vétkezen és súlyosan megszegi, ellene a **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

17. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

15. 1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

15. 1. 1. Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról.

Vonatkozó hatályos jogunk írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. Eszerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatásban részt vevő intézmények, az e feladatra törvényben kijelölt államigazgatási szervek és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

15. 1. 2. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- a.) az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- b.) a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz
- c.) a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között
- d.) a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez
- e.) a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez
- f.) az egészséges és elviselhető környezetben való élethez

Preventív vagyis megelőző fogyasztóvédelem: A vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

15. 1. 3. A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai:

Vizuális kultúra:

- A közvetlen és rögzített kommunikáció.
- A tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése.
- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Földrajz:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és településföldrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
- A család gazdálkodása.

Informatika:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásának használata.

- Vásárlás az interneten.
- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének egyik szempontja.
- A tömegkommunikáció céljainak és hatáskeltő eszközeinek tudatosítása.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További színterek:

- Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

15. 1. 4. A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

15. 2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

15. 2. 1. Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokból való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

15. 2. 2. A bűnmegelőzés tartalmi elemek

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál
- A felmerülő helyzetek, konfliktusok, krízisek minél előbbi és hatékony, mintaértékű kezelése, megoldása
- Információgyűjtés és - elemzés a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókról
- Folyamatos figyelemmel kísérésük, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószerek) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése

15. 2. 3. A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság)

- Személyiségfejlesztés
- Közösségfejlesztés
- Drámapedagógiai eszközök

18. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- Az iskola 2024. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján. Érvényessége folyamatos.

2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
  - A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- A törvényi változások következtében vagy fenntartói elvárások miatt a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- a főigazgató;
- az iskolavezetőség,
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- az intézményi tanács;
- a szülői szervezet;
- a diákönkormányzat,
- intézményi tanács,
- az iskola fenntartója.

A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az igazgató 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszti.

- A tanulók a pedagógiai program módosítását a diákönkormányzati képviselői útján az intézményi tanácsnak javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület a tagintézmény-igazgató és a főigazgató egyetértésével fogadja el. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni az intézményi tanács véleményét.

- A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el, és a fenntartó hagyja jóvá.

4.A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
- A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
- A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola fenntartójánál (elektronikusan);
  - az iskola irattárában;
  - az iskola nevelői szobájában;
  - a tagintézmény-igazgatónál.

Függelék

Az intézmény székhelye szerinti vármegye neve: Zala vármegye

Fenntartó tankerületi központ megnevezése: Zalaegerszegi

Tankerületi Központ OM azonosító: 037631

1. Szakmai alapidokumentum

Lenti Általános Iskola és Gimnázium szakmai alapidokumentuma

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtakra, az alábbi szakmai alapidokumentumot adom ki:

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve: Lenti Általános Iskola és Gimnázium

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhely: 8960 Lenti, Zrínyi Miklós utca 5.

2.2. Tagintézmények megnevezése és telephelyei

2.2.1 Tagintézmény hivatalos neve: *Lenti Általános Iskola és Gimnázium Arany János Tagintézménye*

2.2.1.1. Ügyviteli telephelye: 8960 Lenti, Gyöngyvirág utca 2.

2.2.2 Tagintézmény hivatalos neve: *Lenti Általános Iskola és Gimnázium Vörösmarty Mihály Tagintézménye*

2.2.2.1. Ügyviteli telephelye: 8960 Lenti, Vörösmarty utca 30.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Zalaegerszegi Tankerületi Központ

4. Típusa: összetett iskola

5. OM azonosító **037631**

6. Köznevelési alapfeladatai

6.1.8960 Lenti, Zrínyi Miklós utca 5.

6.1.1. gimnáziumi nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 248 fő)

6.1.1.2. felnőttoktatás - esti munkarend (felvehető maximális tanulói létszám: 20 fő)

6.1.1.3. évfolyamok száma: négy, hat

6.1.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos

- látási fogyatékos)

nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói

létszám: 5 fő) felnőttoktatás - esti (felvehető

maximális tanulói létszám: 2 fő)

6.1.1.5. nyelvi előkészítő

6.1.2. iskolai könyvtár: iskolai / kollégiumi könyvtár

6.1.3. mindennapos testnevelés biztosításának módja: saját tornaterem

6.2.8960 Lenti, Gyöngyvirág utca 2.

6.2.1. általános iskolai nevelés-oktatás

- 6.2.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 450 fő)
- 6.2.1.2. alsó tagozat, felső tagozat
- 6.2.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig
- 6.2.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 40 fő)
- 6.2.1.5. integrációs felkészítés

- 6.2.2. egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba
- 6.2.3. iskolai könyvtár: iskolai / kollégiumi könyvtár
- 6.2.4. mindennapos testnevelés biztosításának módja: saját tornaterem
- 6.2.5. a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás módja:
együttműködésben, megállapodás alapján

6.3.8960 Lenti, Vörösmarty utca 30.

- 6.3.1. általános iskolai nevelés-oktatás
  - 6.3.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 420 fő)
  - 6.3.1.2. alsó tagozat, felső tagozat
  - 6.3.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig
  - 6.3.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 32 fő)
  - 6.3.1.5. integrációs felkészítés
- 6.3.2. egész napos iskola (1-4. évfolyam)

- 6.3.3. egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba
- 6.3.4. iskolai könyvtár: iskolai / kollégiumi könyvtár
- 6.3.5. mindennapos testnevelés biztosításának módja: saját tornaterem
- 6.3.6. a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás módja:
együttműködésben, megállapodás alapján

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

7.1. 8960 Lenti, Zrínyi Miklós utca 5.

- 7.1.1. Helyrajzi száma: 453
- 7.1.2. Hasznos alapterülete: 8911 nm
- 7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
- 7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

7 2. 8960 Lenti, Gyöngyvirág utca 2.

- 7.2.1. Helyrajzi száma: 1183/15
- 7.2.2. Hasznos alapterülete: 5344 nm1
- 7.2.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
- 7.2.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

7 3. 8960 Lenti, Vörösmarty utca 30.

- 7.3.1. Helyrajzi száma: 526/1
- 7.3.2. Hasznos alapterülete: 4386,93 nm
- 7.3.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
- 7.3.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

2.A pedagógiai program jogszabályi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Kormányrendelet
- A Nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet (Nkt.Vhr.)
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet módosításáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- 11/2016. (VI. 13.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet.
- Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai programot a **tagintézmény-igazgató** készítette el a **nevelőtestület bevonásával**. 2024. év augusztus 30. napján tartott értekezletén a nevelőtestület elfogadta.

Kelt: Lenti, 2024. év augusztus hónap 30. nap

tagintézmény-igazgató

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programból eredően a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul.

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Zalaegerszeg, *2024. augusztus 31.*

Kajári Attila

tankerületi igazgató

Zalaegerszegi Tankerületi Központ

P. H.